

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER 5721 COTTAGE GROVE AVE. CHICAGO 37 ILL.

DRAUGAS THE LITHUANIAN DAILY FRIEND PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY 4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL. TELEPHONE LUDLOW 5-9500 LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS SU ŠEŠTADIENINIŲ MOKSLO, LITERATORŲ IR MENO PRIEDU DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.

Nr. 223 Price 7 cents PIRMADIENIS, RUGSEJO (SEPTEMBER) 23, 1957 Kaina 7 centai Vol. XXI

Japonai padarė milžinišką pažangą atsiginklavime

Dabartinės Japonijos armijos kovos jėga

Japonijos premjero Kishi valstybinis vizitas JAV prezidentui davė pradžią naujai Japonijos atsiginklavimo fazei. Prez. Eisenhoweris sutiko nedelsiant sumažinti JAV karinių bazų jūgumą, o tai reiškia, kad Japonija jau nebėra militarinis vakuumas, nes japonai be triukšmo tyliai yra padarę didelę pažangą atsiginklavimo darbe: šiandien Japonijos armija jau turi ar netrukus turės 220,000 vyrų, ginkluotų pačiais moderniausiais ginklais.

Kada pasikeitė Japonijos būklė?
Reikia atsiminti, kad II Pasaulinio karo gale Japonijos ir Vokietijos ginkluotos pajėgos buvo visai panaikintos. Gen. Mc. Arthur, tuojau Korėjos karui prasidėjus, pasiūlė tuometiniam japonų premjerui Yoshidai skubos keliu sukurti savąsias ginkluotas pajėgas, nes tuo laiku daug JAV dalinių iš Japonijos buvo perkelta į Korėją, ir šis faktas iš pagrindų pakeitė Japonijos būklę.

Japonijos armijos atkūrimas
Joshidos vyriausybė tyliai, bet energingai ėmėsi Japonijos armijos atstatymo, 1950 metų rugpjūčio mėn. Joshida pasiūlė parlamentui "Tautinio policijos rezervo" įstatymo projektą, kuris marksistų buvo labai puolamas, tačiau parlamentas leido vyriausybei sudaryti 75,000 ginkluotą jėgą, sudarytą iš savanorių. Tuo laiku Joshida jau turėjo "pajūrio sargybą", kaip karo laivyno užuomazgą, kuri buvo amerikiečių toleruojama dar prieš Korėjos karui prasidedant. Ši jūros pajėgų užuomazga buvo padidinta iki 8,000 vyrų.
Per keturias savaites 1950 m. rugsėjo mėn. 15 d. — buvo šios pajėgos suorganizuotos ir apginkluotos, nes buvo kareiviai ir jūrininkai mieliai grįžo į senąją tarnybą. Be atodairos į kairiųjų smarkią poziciją prieš ginkluotą pajėgų atkūrimą, atsirado savanorių naujų kūdaičių, negu vyriausybė galėjo priimti.

Išpėjimas raudoniesiems kaimynams
Antrojo atsiginklavimo fazė buvo priimta ir "tautinės policijos rezerva" daug kariuomenės netarnavusių vyrų, ir 1952 m. gegužės mėn. "rezervas" jau turėjo 110,000 vyrų. Šis rezervas Tokio stadione padarė paradą, kurį priėmė premjeras Joshida, stebint jį entuziastiškoms gyventojų minioms, kurios kėlė triukšmingas ovacijas faktiškai atgimstančiai Japonijos armijai. Kelias valandas žygiavo "rezervistai" pro savo vyriausybės šefą; jų orkestrai grojo imperatorinės armijos maršus.
Šis paradas buvo išpėjimas kaimynams, turintiems apetitą įsiveržti į Japoniją ir įsteigti jėgą raudonajai režimui. Nuo šio parado dienos prasidėjo Japonijos ūkinis, politinis ir militarinis atgimimas.

Tolimesnis armijos stiprinimas
1952 m. balandžio mėn. 28 dieną Japonija atgavo suverenines valstybės teises ir įsteigė "tautos saugumo valdybą", kuri dabar jau yra virtusi krašto gynybos ministerija. Nors

Nuteistas iki gyvos galvos

SHREVERPORT, La., rugsėjo 22 d. Jungtinių Amerikos Valstybių oro pajėgų kapitonas vakar nubaustas kalėti iki gyvos galvos, kad bandęs Sovietų Rusijai perduoti atomines bombas paslaptis. Oro jėgų kapitonas George H. Grench, 36, trijų vaikų tėvas, II Pasauliniame kare medaliais apdovanotas už drąsą, buvo slapto karinio teismo nubaustas ir negarbingai pašalintas iš karo jėgų.

Oficialiai teigiama, kad nepavykęs jo bandymas išduoti atominę paslaptį. Kaltinime pareikšta, kad French atostogų metu balandžio mėnesyje Washingtono ir New Yorko miestuose bandęs rusams perduoti dokumentus ir pavyzdžius, kaip karo lėktuvuose vežamos atominės bombos. Dokumentai nurodė taip pat atominių bombų sudėtį, sprogdinimo būdą, jų galingumą ir įvairius įrankius.

Oro pajėgų pranešime pabrėžta, kad French nesąs komunistas ir savo gyvenime neturėjęs su komunistais jokių ryšių, ir kad jis pats vienas bandęs perduoti paslaptis. Nepasakoti vardai asmenų su kuriais French buvo susisiekęs.

Kai nėra riebalų, nori gauti šautuvą
BUDAPEŠTAS, Vengrija. — Darbininkas ateina į krautuveną, "Ar galiu gauti svarašviestą? — "Neturime". — "Tai ar galiu gauti margariną?" — "Margariną taip pat nėra". — "O kaip su taukais?" — "Deja, jau išparduoti". — "Tai gal galiu gauti šautuvą?" — "Ką gi tamsta juo veiksi?" — "Ogi ginsiu ūkinę ir socialinę mūsų pažangą".
● *Vakarų Vokietijos ekonomijos ministerija* ir jos federalinis bankas leido vokiečių kapitalus investuoti užsienyje.

KALENDORIUS
Rugsėjo 23 d.: Šv. Linas, po piežius; šv. Teklė; lietuviški: Kernius ir Baumilė.
Oras
Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — mažai pasikeis oro temperatūra.

Didesnė kovos jėga
Stebėdami neseniai įvykusius naujos Japonijos armijos manevrus vakarais nuo Tokio, Vakarų karininkai padarė išvadą, kad dabartinė Japonijos armija turi didesnę kovos jėgą, negu daugiame senoji Japonijos armija II Pasaulinio karo metu. Galimas daiktas, jog po kelių metų Japonų ir Rytų Kinų jūrose pasirodys milžiniški Japonijos karo laivai ir JAV laivynas iš Formozos apsaugos bus perkeltas kitur ir kitokiems uždaviniams. Galimas daiktas, kad Japonija atsistos į Tolumų Rytų sargybinio postą.

Didelė Japonijos atsiginklavimo reikšmė
Kad Japonijos atsiginklavimas yra rimtas ir reikšmingas, tai jau matyti iš to fakto, kad Sovietų Sąjunga daug karo laivų iš Baltijos ir Juodosios jūrų perkėlė į Rytų Aziją ir taip pat neatitiktinai rusai neseniai užblokavo Vladivostoką nuo svetimų laivų. Rusų bolševikai žino, kad Japonija yra rimta pajėga karo atveju.

Monako princas Rainier ir jo žmona princesė Grace (Kelly) kalbasi Šveicarijos užsienio reikalų ministru Max Petitpierre (kairėje), kuris juos priėmė valstybės rūmuose Berne.

Prezidento Eisenhowerio žodis Arkansas gyventojams

NEWPORT, R. I., rugsėjo 22 d. Prezidentas Eisenhoweris vakar ragino Arkansas valstybės gyventojus būti gerais piliečiais ir padėti taikingai integruoti Little Rock augštesnėje mokykloje.

Gubernatoriui Faubus atitraukus tautinę gvardiją, kuria anksčiau buvo apstatęs mokyklą, prezidento Eisenhowerio žodis aiškiai taikomas tvarkos palaikymui, kai negrai mokiniai pradės šį pirmadienį lankyti mokyklą. Prezidentas Eisenhoweris pabrėžė tris svarbius paskutinių dienų įvykius Little Rock miestė.

1. Arkansas valstybės tautinės gvardijos dalinio atsaukimas.
2. Little Rock mokyklų komisijos pareikštas noras įvykdyti savo planą priimti negrus mokinius.
3. Vietinių saugumo pareigūnų pareiškimas, kad jie mieste palaikys tvarką.

Kalbėdamas iš savo atostogų vietovės, prezidentas Eisenhoweris toliau pareiškė, kad "Little Rock gyventojų nuodirūs ir sąžiningi bandymai palaikyti tvarką prieš rugsėjo 2 d. gubernatorių Faubus 2 dieną mokyklą apstatę tautinės gvardijos karių daliniu" parodo, kad jie yra geros valios žmonės ir jaučią pareigą gerbti ir išlaikyti įstatymą — kad ir asmeniškai su juo nesutinka. Aš esu tikras, kad jie stipriai priešinsis bet kokiam ekstremistų jėgai.

Baigdamas savo kalbą Eisenhoweris priminė tėvams, kad jie turėtų įvertinti ir suprasti sunkius negrų studentų paskutinių dienų pergyvenimus.
● *JAV kongreso komisija* priešamerikietiška veikla tirti įspėjo, kad Amerikoje yra 200 organizacijų, kurias komunistai kontroliuoja.

Naujas Thailando ministras pirmininkas
BANGKOK, Thailandas, rugs. 22. — Pote Sarasin, buvęs ambasadorius Jungtinėms Amerikos Valstybėms, išrinktas Thailando nauju ministru pirmininku, vieton armijos nuversto premjero Pibulsongramo. Sarasin premjeru išrinko naujas laisvės parlamentas. Sarasin neseniai buvo paskirtas Pietryčių Azijos sutarties organizacijos (SEATO) generaliniu sekretoriumi.

● *Lenkijos komunistai* skelbia, kad vieton Bulgarijos sovietų ministru pirmininku būsiąs dabartinis jo pavaduotojas Mikojanas.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Prancūzijos trisdešimt du senesni valstybininkai surado paskutinę minutę kompromisą Alžiro savistovumo įstatymo klausimu ir tokiu būdu buvo išvengta vyriausybės krizė. Prancūzų politiniuose sluogsiuose daugiausia ginčų sukėlia klausimas, kiek Alžiro federalinė taryba ir Alžiro parlamentas turės teisinių galių. Vieni nori daugiau suteikti politinių teisių alžiriečiams, o kiti mažiau. Šis klausimas vėliau bus sprendžiamas.
—Sovietų Sąjungos kreiseris „Zdanovas“ ir naikintuvas „Svobodny“ jau atvyko į Sirijos Latakijos uostą, 35 mylios nuo Turkijos pasienio. Sirija ir Sovietų Sąjunga apkaltino Turkiją, kad ji turi augštos rūšies manevrus palei Sirijos pasienį.
—Britanijos apsaugos ministeris Duncan Sandys grįžo iš Tolumų Rytų, kur buvo kelias savaites. Jis pasakė, kad jo kelionė pagelbės britams nuspręsti, kokias karines jėgas reikia palaikyti toje apylinkėje. Jis aplankė Australiją, Hong Kong ir Singapūrą.

Amerikiečiai parašutininkai „numesti“ Danijoje

KOPENHAGA, Danija, rugsėjo 22 d. Jungtinių Amerikos Valstybių parašutininkai anksti vakar rytą nusileido į Danijos salą Zealand. Tuo pačiu laiku britų pėstininkai, kitų šiaurės Atlanto Gynybos organizacijos (NATO) valstybių laivų saugojami, išlaipinti keliose tos pačios salos vietose.

Šis „užpuolimas“ buvo Nato šiaurinės Europos manevrų dalis. Augšti karininkai tvirtina, kad toji „invazija“ yra didžiausias jungtinis veiksmas nuo karo pabaigos.

Apie 2,000 parašutininkų ir pėstininkų „užpuolė“ Zealand salą. Jungtinių Amerikos Valstybių parašutininkai buvo 322 ir oro divizijų nariai. „Invazija“ praveisti jiems padėjo britų Highland lengvųjų pėstininkų daliniai, išlipę netoli Roedyby Havn.

Pirmas danų pasipriešinimas silpnas. Jų didesni daliniai dar neišsūkė.

Parašutininkus ir jų ginklus nuleisti truko tik aštuonias minutes. Kariai žygiavo per nupiautus pasėlio laukus palei planą. Jų tikslas okupuoti pietinę Zealandijos salą ir net gal apimti Kopenhagos miestą. Tikimasi, kad didelės danų jėgos jiems priešinsis.

Paskutinėmis dienomis prieš „invaziją“ visoje Danijoje buvo nuleisti dar ir sabotažininkų daliniai.

Vietovių nuboševikinimas palies ir okupuotą Lietuvą

ARVYDAS RIGMANTAS, Vokietija
Sovietų Sąjungoje, o taip pat ir okupuotoje Lietuvoje visa eilė kolchozų turėjo Molotovo, Malenkovo, Chruščėvo vardus, nekalbant apie Stalino bei Lenino.

Chruščėvui pasmerkus vadinaumą Molotovo - Malenkovo - Kaganovičiaus grupe, buvo nepatogu palikti jų vardais pavadintus įmones, kolchozus. Šių metų rugsėjo pirmoje pusėje Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas matomai davė direktyvų vyriausybei paskelbti nutarimą, kuriuo nutraukiamas vardų suteikimas vietovėms ar įmonėms bei mokykloms asmenų, kol jie yra gyvi. Taip pat nutarime nurodomas tikslingumas pakeisti gyvųjų asmenų vardais vadinamas įmones, kolchozus ar vietovardžius ir laikyti galios nu stojusiais ankstesnius šiuo klausimu aktus. Tame nutarime nurodoma, jog, vadovaujantis Lenino dėsniais, atskiriems objektams tegalima suteikti vardus tik mirusiųjų...

Ryšium su šio nutarimo paskelbimu, pavergtoje Lietuvoje ypač daug kolchozų turės gauti naujus pavadinimus, nes visa eilė jų turėjo Chruščėvo, Molotovo, Malenkovo vardus. Jei darant pakeitimus nebus suteikti kiti bolševikiniai vardai, tuo atveju nutarimo vykdymą teks laikyti kai kurių vietovių pavergtoje Lietuvoje nuboševikinimu bent pavadinimų prasme.

● *Mrs. Eleanor Roosevelt* išvyko iš Maskvos į Leningradą.
● *Chi Pai - shih*, modernus ir garsus iKinijos dailininkas, mirė rugsėjo 16 d., turėdamas 97 metus amžiaus. Chi Pai - shih kariais buvo vadinamas „Kinijos Picasso“.

● *Arabų-Amerikos naftos kompanija* yra vienintelė amerikiečių bendrovė dalyvaujanti šiais metais Damasko pramonės parodoje Sirijoje.
● *Britanijos užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd* įsitikinęs, kad Jugoslavijos diktatorius Tito nesileis Maskvai vedžioti už nosies. Lloyd neseniai lankėsi Jugoslavijoje.
● *Arabų-Amerikos naftos kompanija* yra vienintelė amerikiečių bendrovė dalyvaujanti šiais metais Damasko pramonės parodoje Sirijoje.

TIESA AKIS BADO

GEDIMINAS GALVA

P. V. Širvydas, kuriam jau ne kartą užkliuvo savaimingas galvoje mūsoje spaudoje, paties nesuvirškintą mišrainę, įvytiotą į majakovskiškų skudurų 1957. 8. 27, pateikia šio dienraščio skaitytojams. Mišrainė tikrai nepagirtinos sudėties: esminio klausimo — mano teigimo, kad JAV užsienio politikoje pavertusių tautų laisvinimui mažai vietos beliko — dangstydamasis menkinėmis kitų mokymas ko neišmanoma ir eilinis logikos paradimas. Iš savęs pasijuokdamas, mane net su Chruščevu sutapdina, tai vėli krikuoja Cezario, Napoleono trapecijoje, nesugaudydamas ką tie vardai sako. Gi blogiausia, kad mane puola už tai, ką pats patvirtina: pavertusių tautų kampinis akmuo esąs menamas. Juk ir aš tą patį sakau, nors prezidentas Eisenhaveris buvo pasiryžęs žodžiais kryžiaus karui vadovauti pavergtos tautos išlaisvinti, o J. F. Dulles mums ne kartą užtikrino, kad saugumas nebūsis pirktas vergijos sąskaiton.

Hartina "krikščionybė"

Vai man koks priešinėko pasipiršimas — aš krikščionis, nors kreivas liudininkas tavo tautos byloje, bet anas "niekadėjus" G. G. tikrai nekrikščionis, nes siūlo laisvę ginti atominio karo priemonėmis. Jis dėdasi įvairių sričių žinovu, bet ypač šauti pro šalį. Jei mudu būtume budistai savo priešinėku už eilę klaidų nelinkėčiau po mirties būti patį pav. varie ar kobra. Dėl krikščioniško galvojimo geriau pakartokime Pijus XII žodžius, tartus 1956. 12. 23: "Tariamieji tikrovinkai mėgsta, spalvuoti vaizduoti religinius karus, o dabartinį vakarų ir rytų nesutarimą laikyti nekaltu ir tereikalaujančiu kiek sveiko proto, kad įgyvendintus ramybę... Vieton turėjus akys esmines vertybes, vieton pavaidavus tikrą padėtį, jie falsifikuoja. Ir jei dar vis esama svyruojančių, juos turėtų įtikinti per pastarąjį dešimtmetį pralietas nekaltas kraujas, žiaurumai ir gausios kančios".

JAV čempionas žemės arimo srityje, kuris dalyvauja pasaulinėse tos srities rungtynėse, vykstančiose Peables, O.; tai yra Duane Mootz iš Hillsboro, O. (INS)

Kodėl jam užkliūva kiekvienas JAV užsienio politikos vertinimas lietuviškoje spaudoje, tarytum laikieno pavestas dėšiusi einaš politruko pareigas? Keista, kad manasis priešinėkas mokosi skėsti prieštaravimuose ne iš ko kito, o Aleksandr Aleksandrovič Majakovskij, ar šaus bolševiko ir kraštutiniausio futuristo, kuris nemazos įtakos turėjo mūsų šios tričia frontininkams, kurie buvo liepti tarp Maskvos į Kauną. Nejaugi jį paveikė Majakovskio eilėraščių "Juodasis ir baltasis", kuriame skatino ne tik Kubos juodukus prabilti į Maskvą išlaisvinti iš kapitalistinės vergijos. O gal jam patiko "Maršas kairėn", kuriame skatina: "Ištiesi pirktus proletarų pasauliui griežti už gerklės." Ar jam pamūdo Majakovskis čia atgaivinti, kas atgyventu Europoje?

Pjus XII atmeto neutralumą ir aiškiai pasisako dėl karo: "Dabartinės sąlygos, kai visos priemonės yra panaudotos karui išvengti, karas yra teisėtas gintis nuo priešo". Priešinėke, išidėmėk šiuos žodžius, kai kalbi apie taiką su tironais, taiką apšlakstyta auksu krauju. Laisvė yra visuotinė, ir šis šio prado išizada — pažeidžia savo laisvę. Vakariečių svyravimas ir nepalaujamus įsikišimus kelio pas tironą, reiška norą pažeisti laisvės pradą. Negali būti vidurkio tarp laisvės ir nelaisvės, būtis ir nebūtis. Mažai kavybiškai nusiplauti rankas: tekenta atsakomybė ateinančių kartoms, nes ji gali kristi dabartinei.

Priešinėkas surado istoriko 12 tomy, kai pats istorikas parašė 10, o du D. C. Sommervell santraukiniai. Jis net nepilėidžia minties, kad kas kitas yra istoriją studijavęs, o ne tik pasižiūrėjęs į nugarėles ir Toynebe istorijos filosofijai net 12 tomy priskaitęs... Tačiau ir Toynebe kairiuose samprotavimuose yra ganėtinai spekuliatyvūs savo tezėmis paremti atitinkama medžiaga ir net išvadas kaitaliojant. Šios neigiamybės nepatarkiau priešinėku pasisavinti iš jo.

Savęs nelaikau pesimistu. Man terūpi tikrovė. Aš palieku priešinėku džiaugtis to paties Toynebe samprotavimu, kad nūdieną tėra dvi pajėgos: Eurazija ir Amerikų žemynas, kuris ypač mėgsta tenkintis tuščiažodžavimu, kuriuo vakarai ypač pasižymi laisvinimo bare. Tesidžiaugie Maskvos nuolatinių spaudimosi ne tik Azijoje, bet ir Vidurio Rytuose. Tebūnie patenkintas net jų laimėjimų rinkimuose Azijoje ir P. Amerikoje. D. Eisenhower žodžiais, kuriais mokė C. Wilson (J. Donovan, The Inside Story, 11 p.). Vienintėlis dalykas kas galima daryti — šalutinius kraustus (Pabalijų, Lenkiją, Cekoslovakiją, palikti Maskvai amžinai". Sveikinu kiekvieną optimistą, užsispyrėlis ir savo optimizmui randa atspargą tikrovėje. Nūdieną būti optimistu, kai tarp vadovaujančių žodžių ir veiksmų yra bedugnė, kai dalis pasaulio dienos būti ašaromis, kančia ir krauju turi pirkti yra saulėleidžio romėno pasityčiojimas iš vergovės.

Priešinėkas nesamone taria: Rusijos pavaldiniai amžinai nesieks jos vergais būti... Atseit, laisvieji anksčiau siekė vergijos. Matyti priešinėku išgaravo iš atminties kruvinos partizanų kovos Pabalitjy, sukilimai Berlyne, Poznanėje ir Budapešte. Jis taip pat pamiršo kairieno pažadą bent apgyvendinti 30.000 vengrus kovotojus, kurie likę gyvais atsidiūrė tarpduryje.

Aš esąs kaltas, nes įspėju pavojų. Pasak priešinėku išėtu, kas įspėja galio pavojų — padegėjas, jei kairas pasako: bėris kas nesaugus — plėšikas. Ir čia jis atsilikęs, nes Prancūzijoje numačiusieji suritė jau senokai kaltinami suiritus vykdotojų sąskaiton. P. Vytautui Širvydui, vai man koki lietuviška iškaba, matyti rūpėtu, kad savo krauju pavertę gintų laisvę esančių laisvėje. Giliau įžvelgus jis priema patarję: iki saulės patekės, rasa ir akis išės. Kas, kad dešimtimis tūkstančių tautiečių už, kas jei lietuviai tauta tautikai, ūkiškai, religiskai naikinama, kas kad akis pražiūrį laisvės besiekiant, o savo nedalia ašarose skandina... Mes laisvėje esame sotūs ir tikime, kad lietuviai jau nebesieks vergais būti, sukile, kaip Budapešte vengrai ir bus išduoti. Toks tikėjimas yra talkininkas tironui.

Priešinėkas surado istoriko 12 tomy, kai pats istorikas parašė 10, o du D. C. Sommervell santraukiniai. Jis net nepilėidžia minties, kad kas kitas yra istoriją studijavęs, o ne tik pasižiūrėjęs į nugarėles ir Toynebe istorijos filosofijai net 12 tomy priskaitęs... Tačiau ir Toynebe kairiuose samprotavimuose yra ganėtinai spekuliatyvūs savo tezėmis paremti atitinkama medžiaga ir net išvadas kaitaliojant. Šios neigiamybės nepatarkiau priešinėku pasisavinti iš jo.

Savęs nelaikau pesimistu. Man terūpi tikrovė. Aš palieku priešinėku džiaugtis to paties Toynebe samprotavimu, kad nūdieną tėra dvi pajėgos: Eurazija ir Amerikų žemynas, kuris ypač mėgsta tenkintis tuščiažodžavimu, kuriuo vakarai ypač pasižymi laisvinimo bare. Tesidžiaugie Maskvos nuolatinių spaudimosi ne tik Azijoje, bet ir Vidurio Rytuose. Tebūnie patenkintas net jų laimėjimų rinkimuose Azijoje ir P. Amerikoje. D. Eisenhower žodžiais, kuriais mokė C. Wilson (J. Donovan, The Inside Story, 11 p.). Vienintėlis dalykas kas galima daryti — šalutinius kraustus (Pabalijų, Lenkiją, Cekoslovakiją, palikti Maskvai amžinai". Sveikinu kiekvieną optimistą, užsispyrėlis ir savo optimizmui randa atspargą tikrovėje. Nūdieną būti optimistu, kai tarp vadovaujančių žodžių ir veiksmų yra bedugnė, kai dalis pasaulio dienos būti ašaromis, kančia ir krauju turi pirkti yra saulėleidžio romėno pasityčiojimas iš vergovės.

Priešinėkas nesamone taria: Rusijos pavaldiniai amžinai nesieks jos vergais būti... Atseit, laisvieji anksčiau siekė vergijos. Matyti priešinėku išgaravo iš atminties kruvinos partizanų kovos Pabalitjy, sukilimai Berlyne, Poznanėje ir Budapešte. Jis taip pat pamiršo kairieno pažadą bent apgyvendinti 30.000 vengrus kovotojus, kurie likę gyvais atsidiūrė tarpduryje.

Aš esąs kaltas, nes įspėju pavojų. Pasak priešinėku išėtu, kas įspėja galio pavojų — padegėjas, jei kairas pasako: bėris kas nesaugus — plėšikas. Ir čia jis atsilikęs, nes Prancūzijoje numačiusieji suritė jau senokai kaltinami suiritus vykdotojų sąskaiton. P. Vytautui Širvydui, vai man koki lietuviška iškaba, matyti rūpėtu, kad savo krauju pavertę gintų laisvę esančių laisvėje. Giliau įžvelgus jis priema patarję: iki saulės patekės, rasa ir akis išės. Kas, kad dešimtimis tūkstančių tautiečių už, kas jei lietuviai tauta tautikai, ūkiškai, religiskai naikinama, kas kad akis pražiūrį laisvės besiekiant, o savo nedalia ašarose skandina... Mes laisvėje esame sotūs ir tikime, kad lietuviai jau nebesieks vergais būti, sukile, kaip Budapešte vengrai ir bus išduoti. Toks tikėjimas yra talkininkas tironui.

PASTABOS IR NUOMONĖS

APSIDŽIAUGĖ, KAIP GELEŽĖLE RADES

DR. PETRAS MACIULIS

Rugpj. 24 d., "Margutis" pranešėju turėjo "Zinių žinovą". Jau nuo seniau tenka pastebėti, kad "Margutis" nekrepia dienosio dėmesio į pranešėjų vienokį ar kitokį tinkamumą: — balso moduliacija, dikcija, ir iš viso tvarka radio studijoje, nors verslo lininiu požiūriu gal kaip tik į tai vertėtų daugiau atsižvelgti.

Bet grįžkime prie taip vadina mo "Zinių žinovą". Žinių, tiesa, jis daug perskaito, tačiau jos tiek neparuoštos-nesuskirstytos, kad iš jų išėina tikra mišrainė: kai perskaito paskutinę, neatsimena nuo ko bus pradėjęs. Tiek to, tai ne mūsų, bet "Margučio" skonio reikalas. Bet jau kitas reikalas, kai jis imasi tokius dalykus klausytojams saviškai perteikti, apie kuriuos ne daug tėra skaitęs. Imkime kad ir rugpjūčio 24 dienos reikšmę "istoriniu" požiūriu.

Pacitavęs Evangelijos pastraipą apie Natanelio-Baltramejaus kilmę, "žinovas" Kristaus gyvenimo laikus rado reikalo su gretinti su XVI-to amžiaus politiniais įvykiais Prancūzijoje, kur našlaujanti karalienė stengėsi net griebdamasi kruvino smurto prieš gougenuos ne dėl to, kad jie buvo priėmę neseniai

Kalvino religines teorijas, bet kad jų tarpe kaip tik buvo didesnis skaičius politinių jos nepilnamėsio sąnūsus priešinėku, nava norėjusių pastoti kelią į karaliaus sostą.

Iš tų komentarų savaime atsiranda ne vienas klausimas, kur riems tikslams jis tai darė, nes juk kiekvieną dieną Katalikų bažnyčia mini vieną ar kelis šventuosius. Vadinas, ne čia reikalas. Jo tikslas, matomai, buvo priminti klausytojams Pariziaus skerdynes: Jis pasakė, kad vienoje bažnyčioje naktį varpams suskambėjus, buvęs ženklas puliti ir žudyti. Reikia manyti, kad pats dalyko giliau nepasvarstęs, suminėdamas "Baltramejaus naktį" nesugebėjo

(Nukelta į 4 psl.)

DR. J. ir K. AGLINSKAI GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ 5430 S. Kedzie Ave. Prima ligonis pagal susitarimą. Dėi valandos skambinti 4-6 ir 7-9 v. HEmlock 4-1562 nuo 12 iki 9 val. p. p. kasdien iškyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANTANAS ALEKNA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1601 W. Garfield Blvd. Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1-4 ir 6-8; šeštad. 1-4; trečiad. uždaryta.

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS — Pritaiko akinus — 6322 South Western Avenue Val. kasdien 10-12 val. 1-3 ir 5-8 val. Trečiadienis 10-12 val. Trečiad. dienais uždaryta. Kt. laiku susitarus. Ofiso telefonas: PR 6-3229 Res. telefonas: WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAZYS PLAGIŲ IR VIDAUS LIGOS 4701 South Damen Avenue (Kampus 47-to ir Damen Av.) Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 2-4 val. vak. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį. Ofiso telefonas: LAfayette 3-6048 Res.: WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2484 West 71st Street Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6. treč. ir šešt. pagal sutarties sekm. uždaryta.

DR. Z. DANILEVICIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6317 South Western Avenue Chicago 29, Ill. telefonas REpublic 7-4900 R. sidencis: GRovehill 6-5161 pasimatyti pagal sutarties

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. Trečiadienis nuo 2 iki 4 poptel Trečiadienis pagal sutartį Ofiso tel. VIdel 7-0056 Residencijos tel. BEverly 8-8344

DR. B. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. akušerija ir moterų ligų 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampas) Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis 1-4 p. p. Trečiadienis uždaryta.

DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 West 35th Street (Kampus Halsted ir 35-to gatvės) VAL. 1-4 ir 6:30-8:30 p. p. kasdien iškyrus trečiadienius. Atidaru šeštadienis 1-4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS) 2500 West 63rd Street Val. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

DR. ALDONA JUSKA AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ — PRITAIKO AKINIUS — 4400 W. Waverly Road Valandos: 9-12 ir 1-9 v. v. pagal susitarimą iškyrus trečiadienius. 4400 W. Waverly Road

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10-12 val.

DR. IRENA KURAS (Gydytoja ir chirurgo) KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ 7156 South Western Avenue (MEDICAL BUILDING) Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168 Res. tel. WAlbrook 5-3766

DR. A. MACIONA CHIRURGAS 2454 W. 71 St. (71 ir Campbell av.) Valandos: pirmad., ketvird., šešt. nuo 1 iki 4 val. p. p., antrad. ir penktad. nuo 5 iki 8 val. vak.

DR. JULIJA MONSTAVICIUS GYDYTOJA IR CHIRURGE Ofiso: 10748 South Michigan Ave. Buto 1655 W. 103 St., Beverly Hills Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. Vak. kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. Iškyrus trečiad. Šeštadienis nuo 1 iki 4 val. popiet. Tel.: Ofiso — PULman 5-6766 Buto — BEverly 8-3346

DR. A. NARBUTAS PLAGIŲ IR VIDAUS LIGOS 2745 West 69th Street (pritaiko šv. Kryžiaus ligoninę) Prima pagal susitarimą

DANTISTAS DR. J. A. PAUKŠTYS 4253 So. Whipple Street (Arti Archer Ave.) Valandos: nuo 10 iki 12: 2-6; 7-9. Šeštad. 10-12. Trečiad. uždaryta LAfayette 5-4819 Namų — OEdarcrest 3-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 South Halsted Street Kasdien 3-7 val. vak. Šeštad. nuo 1-5 val. vak. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartimą Ofiso tel. VIdel 7-4844 Resid. 2437 W. 62nd St., tel. REpublic 7-6818

DR. AL RACKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4342 Archer Avenue (Kampus Kedzie ir Archer) VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. J. RIMDZUS CHIROPRACTOR 1428 Broadway, Gary, Indiana Val.: pirm. ir treč. 3-8 val. vak., šešt. 10-12 val. prieš piet. Kitu laiku pagal susitarimą.

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDEJOS LIGOS 2745 West 69th Street Pritaiko šv. Kryžiaus ligoninę. Ofiso telefonas: REpublic 7-3290 VAL.: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00-8:00. Šešt. nuo 2:00-4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt. Tikrina akis ir pritaiko akinus, keičia stiklus ir rėmus 4486 S. California Ave. YA 7-7381 Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 5 v. p. p.

Tab. Reliance 5-1811 DR. WALTER J. KIRSTUK GYDYTOJAS IR CHIRURGAS LIETUVIS GYDYTOJAS 3925 West 59th Street Val. Pirmad., antrad., ketvird., ir penktad. nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1-4 v. p. p.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th St., Cicero Res. 1634 S. 49th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienius. Šeštadienis 12 iki 4 poptel Ofiso telefonas: LAfayette 3-2210, tel. notatillepla, saukite KEdzis 3-3567

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE 4146 S. Archer Ave. VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak pirm. antr., ketvird. 6-8:30 v. Trečiad. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS (Gydytoja ir chirurgo) KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ 7156 South Western Avenue (MEDICAL BUILDING) Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168 Res. tel. WAlbrook 5-3766

DR. A. MACIONA CHIRURGAS 2454 W. 71 St. (71 ir Campbell av.) Valandos: pirmad., ketvird., šešt. nuo 1 iki 4 val. p. p., antrad. ir penktad. nuo 5 iki 8 val. vak.

DR. JULIJA MONSTAVICIUS GYDYTOJA IR CHIRURGE Ofiso: 10748 South Michigan Ave. Buto 1655 W. 103 St., Beverly Hills Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. Iškyrus trečiad. Šeštadienis nuo 1 iki 4 val. popiet. Tel.: Ofiso — PULman 5-6766 Buto — BEverly 8-3346

DR. J. MĖSKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė — vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampas) Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienis 9-11 ryto ir 2-4 p. p. Trečiadienis uždaryta.

DR. A. VALIS-LABOKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė: AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS 2524 West 69th Street (69-os ir Maplewood Ave. kampas) Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 v. vak. Šeštadienis nuo 1-4 p. p.

DR. ONA VASKEVICIUS (Vaskevičiūtė) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6248 South Kedzie Avenue Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadienis ir kitu laiku tik susitarus

DR. V. P. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Tel. Ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659 Resid. 6000 S. Arctesian Av. VAL. 11 v. r. iki 3 p. p. 6-7 v. v.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Virš 25 metų patyrimo Pritaiko akinus Krotvas akis Italaso Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 12, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12 poptel. Šeštad. 10-12 ir šeštadienis nuo 10 iki 3 val. n. p.

DR. S. VAITUSH, OPT. Palengvintu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudulio bei svajimo ir akies dirglumo, kaulio Altaius tramparegystę ir tolygus te. Priemonė teisingai akinus. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodomais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiamis į mokytojus vaikus. 4712 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1373 Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždaru

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių Pirmimo valandos kasdien: 1-4 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. 1-4 val. popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Tel. Ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659 Resid. 6000 S. Arctesian Av. VAL. 11 v. r. iki 3 p. p. 6-7 v. v.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Virš 25 metų patyrimo Pritaiko akinus Krotvas akis Italaso Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 12, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12 poptel. Šeštad. 10-12 ir šeštadienis nuo 10 iki 3 val. n. p.

DR. S. VAITUSH, OPT. Palengvintu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudulio bei svajimo ir akies dirglumo, kaulio Altaius tramparegystę ir tolygus te. Priemonė teisingai akinus. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodomais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiamis į mokytojus vaikus. 4712 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1373 Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždaru

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDEJOS LIGOS 2745 West 69th Street Pritaiko šv. Kryžiaus ligoninę. Ofiso telefonas: REpublic 7-3290 VAL.: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00-8:00. Šešt. nuo 2:00-4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt. Tikrina akis ir pritaiko akinus, keičia stiklus ir rėmus 4486 S. California Ave. YA 7-7381 Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 5 v. p. p.

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių Pirmimo valandos kasdien: 1-4 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. 1-4 val. popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Tel. Ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659 Resid. 6000 S. Arctesian Av. VAL. 11 v. r. iki 3 p. p. 6-7 v. v.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS Virš 25 metų patyrimo Pritaiko akinus Krotvas akis Italaso Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 12, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12 poptel. Šeštad. 10-12 ir šeštadienis nuo 10 iki 3 val. n. p.

DR. S. VAITUSH, OPT. Palengvintu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudulio bei svajimo ir akies dirglumo, kaulio Altaius tramparegystę ir tolygus te. Priemonė teisingai akinus. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodomais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiamis į mokytojus vaikus. 4712 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1373 Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždaru

Priešinėkas surado istoriko 12 tomy, kai pats istorikas parašė 10, o du D. C. Sommervell santraukiniai. Jis net nepilėidžia minties, kad kas kitas yra istoriją studijavęs, o ne tik pasižiūrėjęs į nugarėles ir Toynebe istorijos filosofijai net 12 tomy priskaitęs... Tačiau ir Toynebe kairiuose samprotavimuose yra ganėtinai spekuliatyvūs savo tezėmis paremti atitinkama medžiaga ir net išvadas kaitaliojant. Šios neigiamybės nepatarkiau priešinėku pasisavinti iš jo.

Savęs nelaikau pesimistu. Man terūpi tikrovė. Aš palieku priešinėku džiaugtis to paties Toynebe samprotavimu, kad nūdieną tėra dvi pajėgos: Eurazija ir Amerikų žemynas, kuris ypač mėgsta tenkintis tuščiažodžavimu, kuriuo vakarai ypač pasižymi laisvinimo bare. Tesidžiaugie Maskvos nuolatinių spaudimosi ne tik Azijoje, bet ir Vidurio Rytuose. Tebūnie patenkintas net jų laimėjimų rinkimuose Azijoje ir P. Amerikoje. D. Eisenhower žodžiais, kuriais mokė C. Wilson (J. Donovan, The Inside Story, 11 p.). Vienintėlis dalykas kas galima daryti — šalutinius kraustus (Pabalijų, Lenkiją, Cekoslovakiją, palikti Maskvai amžinai". Sveikinu kiekvieną optimistą, užsispyrėlis ir savo optimizmui randa atspargą tikrovėje. Nūdieną būti optimistu, kai tarp vadovaujančių žodžių ir veiksmų yra bedugnė, kai dalis pasaulio dienos būti ašaromis, kančia ir krauju turi pirkti yra saulėleidžio romėno pasityčiojimas iš vergovės.

Priešinėkas nesamone taria: Rusijos pavaldiniai amžinai nesieks jos vergais būti... Atseit, laisvieji anksčiau siekė vergijos. Matyti priešinėku išgaravo iš atminties kruvinos partizanų kovos Pabalitjy, sukilimai Berlyne, Poznanėje ir Budapešte. Jis taip pat pamiršo kairieno pažadą bent apgyvendinti 30.000 vengrus kovotojus, kurie likę gyvais atsidiūrė tarpduryje.

Aš esąs kaltas, nes įspėju pavojų. Pasak priešinėku išėtu, kas įspėja galio pavojų — padegėjas, jei kairas pasako: bėris kas nesaugus — plėšikas. Ir čia jis atsilikęs, nes Prancūzijoje numačiusieji suritė jau senokai kaltinami suiritus vykdotojų sąskaiton. P. Vytautui Širvydui, vai man koki lietuviška iškaba, matyti rūpėtu, kad savo krauju pavertę gintų laisvę esančių laisvėje. Giliau įžvelgus jis priema patarję: iki saulės patekės, rasa ir akis išės. Kas, kad dešimtimis tūkstančių tautiečių už, kas jei lietuviai tauta tautikai, ūkiškai, religiskai naikinama, kas kad akis pražiūrį laisvės besiekiant, o savo nedalia ašarose skandina... Mes laisvėje esame sotūs ir tikime, kad lietuviai jau nebesieks vergais būti, sukile, kaip Budapešte vengrai ir bus išduoti. Toks tikėjimas yra talkininkas tironui.

Priešinėkas surado istoriko 12 tomy, kai pats istorikas parašė 10, o du D. C. Sommervell santraukiniai. Jis net nepilėidžia minties, kad kas kitas yra istoriją studijavęs, o ne tik pasižiūrėjęs į nugarėles ir Toynebe istorijos filosofijai net 12 tomy priskaitęs... Tačiau ir Toynebe kairiuose samprotavimuose yra ganėtinai spekuliatyvūs savo tezėmis paremti atitinkama medžiaga ir net išvadas kaitaliojant. Šios neigiamybės nepatarkiau priešinėku pasisavinti iš jo.

Savęs nelaikau pesimistu. Man terūpi tikrovė. Aš palieku priešinėku džiaugtis to paties Toynebe samprotavimu, kad nūdieną tėra dvi pajėgos: Eurazija ir Amerikų žemynas, kuris ypač mėgsta tenkintis tuščiažodžavimu, kuriuo vakarai ypač pasižymi laisvinimo bare.

"MAŽOJI UOLA"

FAUBUS IR PREZIDENTAS

Little Rock (mažosios uolos) augštesnioji mokykla Arkansaso valstybėje, neįsileidama pas save negrų, sukėlė tarptautinį triukšmą. Tas triukšmas vietomis siekia labai giliai. Čia eina kalba ne vien apie rasų skirtumus, bet ir apie valstybės ir federalinės valdžios ribas, ir apie vyriausiojo teismo kompetenciją.

Kaip giliai ši problema paliečia vyr. veikiančius asmenis, galima pamatyti iš prezidento laiško gubernatoriui Faubus. Jame prezidentas visą problemą atremia į pačią augščiausią atnamą, būtent į savo ir gubernatoriaus padarytą priesaiką, perimant pareigas. Prezidentas rašo: "Kai aš tapau prezidentu, aš prisiekiau remti ir ginti JAV konstituciją. Vienu dalyku aš galiu Jus užtikrinti, kad aš įsakysiu federalinę konstituciją ginti visomis teisėtomis priemonėmis".

Prieš tris metus vyr. teismas išaiškino 14-tą konstitucijos pataisą ta prasme, kad išskyrimas negrų iš baltųjų mokyklų yra nekonstitucinis dalykas ir teisėtai jų sulaukyti nuo šių mokyklų negalima. Tuo pasiremdamas Little Rock federalinis teisėjas įsakė atidaryti negrams vietines augštesniosios mokyklos duris, o gubernatoriui pastatė prieš "National Guard" sargybą ir negrų neįleido. Teisėjas pakvietė gubernatorių į teismą atsakovu. Gubernatorius gali būti apkaltintas civiliniu ar kriminaliniu nusikaltimu ir skaudžiai nubautas. Gubernatorius gavo audienciją pas atostogaujantį prezidentą. Po to išleistame komunikate sakoma, kad Faubus pažadėjo laikytis Arkansaso ir federalinės konstitucijų reikalavimų. Jis pripažįsta, kad vyriausiojo teismo aiškinimas turi įstatyminę galią ir to išaiškinimo reikia klausyti. Tačiau jis tikisi, kad teisingumo departamentas šio sprendimo įvykdymo priešakiai ir protinai.

INTEGRACIJOS PRIEŠAI

Ką sako šiuo reikalu integracijos priešai? Pirmiausia jie pabrėžia, kad 14-toji konstitucijos pataisa niekada pietinėse valstybėse nebuvo teisėtai ratifikuota. Ji buvo ratifikuota tik tada, kai po civilinio karo pietinėse valstybėse šeiminkavo okupacinė valdžia. Ir iki šiol, per 89 metus, pats vyriausias teismas niekada nenusprendė, kad ta ratifikacija yra buvusi teisėta. Dėl to dabar padarytas 14-tos pataisos išaiškinimas taip pat negalioja pietinėse valstybėse. Teismas neturi teisės įstatymus leisti; jis gali tik juos pritaikyti.

Toliau iškeliamas, kad federalinė konstitucija neduoda teisės vyr. teismui tvarkyti mokyklas ir diktuoti, ką į jas priimti. Mokyklos yra daugiau valstybių ar savivaldybių reikalas. Iš to, kad federalinė valdžia atleidžia tam tikrus fondus mokykloms, dar neseka, kad ji galėtų jas tvarkyti.

Ta pačia proga keliamas klausimas, kokia yra valstybės būklė JAV federacijoje. Amerikos valstybės jau yra suvereninės. Keturiasdešimt konstitucijos paragrafų garantuoja kiekvienai valstybei respublikinę valdymosi formą. Primenama, kad Amerikos valstybės nėra satelitai, kurie gali veikti tik federalinei valdžiai vadovaujant.

DEMOKRATŲ PROBLEMA

Negrų įsileidimo į mokyklas problema yra kartu išvidinė demokratų partijos problema. Ji tokia yra visų pirma dėl to, kad pietinės valstybės tradiciniai yra demokratiškos. Demokratai savo laiką iškovoję negrams balsavimo teises. Ir šiandien demokratų vadai kongrese yra pietiečiai. Jie dėjo visas pastangas kiek galint sušvelninti šiais metais priimtą civilinių teisių įstatymą. Jie gerokai apkarpė prezidento ir vyriausiojo teismo teises, kurios buvo pramatytos šiame įstatyme. Tai jie darė nenorėdami pykinti pietiečių. Iš kitos pusės, šiaurinėse valstybėse demokratų situacija yra visai priešinga. Čia jie yra giliai susiję su negrų balsais. Pietiečių ir šiauriečių priešingybė pas demokratų yra tolia didėję, kad kiekvienoje jų konvencijoje ji sudaro patį didįjį pavojų ir sunkųjį uždavinį. Ir gražu yra stebėti, kaip demokratų vadai stengiasi su šia problema susitvarkyti ir neprileisti partijos skilimo. Tas pavojus buvo labai jaučiamas ir praėjusioje konvencijoje Chicagoje. Bet čia buvo rastas laimingas, abi puses patenkintas sprendimas. Ir po to, kai laimingai praėjo civilinių teisių įstatymas, demokratai galėjo atsikvėpti, jausdamiesi esą vieningi.

Tačiau sprogimas atėjo visai nelaukta ir ne iš čia, iš kur buvo tikėtasi: ne iš didžiųjų miestų, bet nuo mažosios uolos. Ir jis iš naujo sukūrė demokratų vienybę. Su tuo rikišai ateinantys prezidento rinkimai. Jau dabar kalbama, kad vyr. teisėjas Warren, galėjęs būti sėkmingu respublikonų kandidatu. Bet apie tai mums dar per anksti kalbėti.

DIDŽIOJI SPAUDA

Yra laikraščių, kaip "U. S. News", kurie stipriai remia Faubus. Tačiau "N. York Times" žiūri plačiu visuomeniniu žvilgsniu ir pasisako už vyr. teismo ir prezidento poziciją. "Visas šis ginčas dėl valdžios suderinimo tarp JAV teismo, JAV vyriausybės ir Arkansaso valstybės yra juokingas. Konstitucijos ir įstatymų išleistų, prisilaikant konstitucijos, negalima diskutuoti. Gali kilti protingos taktikos, viešosios tvarkos ar psichologinės nuotaikos klausimas, bet negali kilti įstatymo ar galių teisėtumo klausimas" — rašo laikraštis.

"Prezidentas gubernatoriui Faubus turėjo aiškiai pasakyti, kad tiek mūsų konstitucija, tiek žmonės reikalauja, kad teisingumo pažanga iki šio laipsnio būtų padaryta". Faubus taktika, pasak laikraščio, "pažeidė gerus mūsų santykius su kairiųjų kraštais, kurie apskritai eina su mumis kartu prieš komunizmo įtaką ir jo idealus".

KATALIKŲ POZICIJOS

Katalikų laikysena šiuo klausimu gali paaiškėti iš Vatikano laikraščio "Osservatore Romano" pasisakymo ir Newarko katalikų laikraščio "The Advocate" nuomonės.

Vatikano laikraštis "Osserv. Romano" stipriai pasisako prieš išaukiamą kariuomenės ginti mokykloms ir nesiskaitymą su vyr. teismo sprendimu. Vatikano organas savo vedamajame kelia mintį, kad neturėtų būti pavedama vykdyti politines teises tam, kas palaiko ir kursto rasines nesantaikas. Šios nesantaikos yra sukeliama tokio pobūdžio aistrų, kurios yra nepateisinamos 20-jo šimtmečio vidury.

Dar griežčiau prieš Faubus taktiką pasisako "The Advocate". Jis gubernatoriui žingsnių laiko daugiau, negu klaida. Tai esąs ligūstas pavartojimas jėgos ten, kur jos visai nereikia. Laikraštis primena gubernatoriui, kad jis yra prisiekęs laikytis

Prezidentas Eisenhoweris, gubernatorius ir kongreso narys Brooks Hays kalba spaudos atstovams po konferencijos mokinių integracijos klausimais Arkansaso valstybėje. Šis pasitarimas įvyko vasaros Baltuosiuose Rūmuose Newport, R.I. (INS)

NEPAPRASTAI SUKAKČIAI RUOŠIANTIS

AL. GIMANTAS

1958 m. vasario mėn. 16 d.

kuomet sukanka lygiai 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, jau yra visiškai netoli. Žinant, kad šią neeilinę svarbos ir nepaprastą sukaktį viso pasaulio lietuviai minės galimai iškilmingiau ir skirtingiau nuo kasmetinių Nepriklausomybės paminėjimų, jau dabar patys vėliausias laikas pradėti ruoštis tai šventei. 40 m. jubilėjus sudaro mums labai dėkingą progą išeiti su šventės minėjimu plačiai iš sąvųjų ribų ir būtinai įtraukti galimai platesnius viso pasaulio, pirmoje eilėje JAV ir Kanados sluoksnius. Kaip tai atlikti?

Rašančiojo nuomone, tam yra keletas kelių. Pirmiausia, bet kur gyvena tautiečiai, jų organizaciniai centrai, suveina į sąlytį su savų apylinkių Kongreso atstovais ir valstybės senatoriais, prašant ir kviečiant juos Vasario 16 prabilti Jungtinių Valstybių Kongrese Lietuvos reikalą. Daugeliui jų aišku, reikis pažadėti ir parūpinti ir atitinkamą literatūrą apie Lietuvą. Dar kitur, kaip teko girdėti iš ankščiau buvusių įvykių, kairurie Kongreso atstovai neatsiakytų perskaityti savo vardu jiems patiekias, bet mūsiškių paruoštas rimtas kalbas.

Įstatymų, ir laikraštis nesupranta, kaip gubernatorius savo elgesį gali suderinti su savo priesaika. Vyr. teismas gina visų pietiečių garbę, kurią jie jau senai patys būtų galėję apginti be teismo įsikišimo. Jeigu pietiečiai būtų griežčiau suprātę, kad negras yra jo brolis Kristuje, tai nebūtų buvę reikalo įsikišti federaliniam teismui. Taip rašo Newarko "The Advocate" vedamasis.

Mūsų akcija spaudoje

Toliau siekti jau būtinybė prabilti į Ameriką ir pasaulį per pačius didžiausius šio krašto dienraščius, gal žurnalus. Pirmoje eilėje išeinančius New York, Washington, Chicagoje, Detroit, Clevelande ir Los Angeles (Kanadoje — Toronte ir Montrealyje). Sunku būtų patikėti, kad vien tik gražūs mūsų prašymai padėtų prisiskverbtį į didžiųjų spaudą. Kągi, šį kartą prielaidomis nederėtų užsiimti, bet jau reikėtų išspausdinti iš anksto paruoštus ir pilnai apmokėtus tekstus, didelius, gal per visą puslapį (pusę puslapio būtinai!), su atitinkamomis antraštelėmis ir gerai apgalvotu, skaitytojo akį ir protą pagaunančiu tekstu, vengiant pigios sensacijos, bet būtinai taikantis prie amerikinės (ar kanadinės) visuomenės daugumos nuotaikų. Tai galėtų būti lietuvių apeliacija į Jungtines Valstybes, ar pasaulį ar Jungtines Tautas, kreipiantis teisingumo ir žmoniškumo vardu. Pasirašyti turėtų ALT, VLIK ir kiti. Tai būtų esamos sąlygoje bene geriausias, nes jei pradėsimė gindytis, kas turi pasirašinėti, tai

turbūt sulauksime ir 50 m. Nepriklausomybės sukakties.

Tinkamo teksto sudarymu turėtų pasirūpinti LAIC, bet, būtinai sąlytyje su visa eile amerikinėje informacijoje nusimanančių asmenų, mūsų publicistų ir kitų žurnalistų, kurie visi drauge, tikėtina, gebės paruošti provokatyvų ir intriguojantį straipsnį, turintį kiek Lietuvos istorijos ir svarbiausia, trumpų, bet drūtų įrodymų Lietuvos sugebėjimų mokėti tinkamai gyventi laisvai ir nepriklausomai. Įdėjus tokius apmokėtus straipsnius, būtų daug vilčių laukti, kad po to ir patys tie laikraščiai pastebės tą rašinį ir, labai galimas dalykas, plačiau visą reikalą padės vedamuosiuose ar komentatorių kolumnose. Vieno puslapio kaina dienraštyje svyruoja nuo dvylikos šimtų ir augščiausi šiuolaikiniai dienomis ir sekmadieniais brangiau. Žurnalų kainos jau būtų žymiai brangesnės. Žodžiu, visas tas svarbus, gal net neįsivaizduojamas reikšmės darbas, bet neabejotinai Lietuvos reikalais supažindinąs milijonus skaitytojų, kaštuotų arti 20 tūkst. Bet tai nebūtų didi kaina, žinant, kokį įspūdį tai paliktų visuomenės opinijoje. Tam reikalui, gal derėtų praveisti specialų aukų rinkimo vakų, kuriam tautiečiai, tik jau reikėtų tikėtis, būtų pakankamai dosnūs. 40 m. Nepriklausomybės sukaktį turime išgarsinti taip, kaip dar niekad JAV istorijoje nebuvo išskirti lietuviškieji reikalai.

Būtina pagalvoti ir apie (bent vieną) televizijos programą, per kurią didžiųjų stotį, kuri perduoda savas programas visam kraštui. Gal būtų galimybės susitarti su stotimi dėl atlyginimo.

mo. Gal būtų sutikta dafinai apmokėti, o kitą dalį, gal pati stotis teiktų, kaip "public service". Televiz. programų specialistų turime mes patys ir, tokiam reikalui, reikėtų tikėti, jie sutiktų mielai be jokio atlyginimo prisidėti prie programų paruošimo.

Prabilkime į visą Ameriką

Tiesa, šiame rašiny minėta daug "gal", bet tai jokiu būdu nereikštų, kad šios mintys ir pasiūlymai (tautiečiai gali turėti dar įvairesnių ir praktiškesnių pasiūlymų) nebūtų įgyvendinami. Bene pats arčiausias klausimas būtų lėšos. Jei jų nebūtų surinkta pakankamai iš pačios mūsų visuomenės, likutis turėtų ateiti iš esamų įvairių fondų. Tiesa, nei vienas jų nėra pertekęs, bet, tokiam reikalui, tektų bent vieną kartą nubraukti lėšas skirtas kitoms, gal net tiek svarbioms pozicijoms ir bent vieną, vienintelį sykį išeiti į pasaulio viešumą plačiai, garsiai ir įspūdingai. Informacija -propaganda, šios dienos sąlytyje ir būtų pati patikimiausia kovos priemonė Lietuvos laisvės byloje. Rezultatų gal ne matysime tuojau pat, bet nėra jokios abejonės, kad bendriešiams reikalams toks būdas pasitarnaus žymiai daugiau už visų rūšių notas, rezolucijas ir raštus, kurie, dažniausiai, tegavę registracijos numerį nukisami į stalčius. Bet, tik reikia įsivaizduoti tą įspūdį, kuris gali būti sudarytas šio kontinento visuomenėje, jei vieną ir tą pačią dieną visų didžiųjų didmiesčių stambieji laikraščiai pasirodys su lietuviškuoju atsišaukimu -supažindinimu su Lietuvos reikalais ir dabartinėmis problemomis. Mūsų balsas pasirodys didžiojoje spaudoje, taipgi turės daug galimybių būti užgirstu, o gal ir pakartotu periferijų laikraščiuose, radijo tinkle. Tad, šiuo kime, kad bent vieną kartą, bent vieną dieną, visa Amerika, ar bent žymi jos dalis, prabilėtų apie Lietuvą.

Be abejo, mūsų politiniai veiksniai pasirūpins išgauti specialius pareiškimus ryšium su sukaktimi iš prezidentūros, Valstybės Departamento. Taip pat, būtų visai vietoje ta pačia proga gauti audiencijas Washingtono. Taip pat, reikėtų pasvarstyti galimybes Lietuvos reikalui garsinimui sudaryti komitetą, kurio narių sąrašą figūruotų patys ryškiausi amerikiniai visuomenės veidai. Tas teiktų labai daug svorio visam darbui. Taipgi, didi dovana būtų Lietuva, jei 40 m. Nepriklausomybės sukakties proga, pagaliau į kraštą būtų dar vis lietuviškai ne

kalbą "Laisvosios Europos" radijas.

Visų rūšių darbų, pasirošimo, tiesiog begalė, o laiko jau taip mažas. Ir vargiai ar begalima daugiau delsti besiruošiant minėti keturiasdešimtąjį sukaktį, kurią turime sutikti ne abejojimais ir nieko neveikimais, bet tikrai uoliu darbu ir vieningumu. Tik tokiu būdu mūsų žodis bus išgirstas ir suprastas.

Prancūzijos katalikų mokyklos

Daugiau kaip pusantro milijono auklėtinių įsiregistravo į Prancūzijos katalikų mokyklas. Iš jų apie 1,070,000 yra pradžios mokyklose, 380,000 vidurinėse ir apie 100,000 technikos institutuose.

Jėzuitai iš Lenkijos

Romoje įvyko jėzuitų generalinė kapitula. Jėzuitų dalyvavo atstovai tikrai vieno bolševikų paversto krašto — Lenkijos. Jėzuitai šiuo metu pasaulyje turi 60 provincijų. Didžiausia delegacija buvo iš JAV, kur yra 10 jėzuitų provincijų. Dabar iš viso jėzuitų ordinas turi 33,000 narių, kurių 17,000 yra kunigų, 10,000 klėrių. Nuo 1921 m. jėzuitų skaičius daugiau kaip padvigubėjo.

Skelbia apie Lietuvių studijas

Net ir amerikiečių laikraščiai skelbia apie Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimą Romoje, įvyksiantį spalio 2—4 dienomis, kur bus svarstoma tema: "Lietuviškųjų studijų problemos Katalikų bažnyčios direktorių švietimoje". Apie tai skelbdamas "Register" pažymi, kad Katalikų akademiją bolševikai uždarė Lietuvoje ir ji dabar atsikūrė tremtyje.

Trys sūnai jėzuitai

Gerard Bakker turi tris sūnus, kurie visi yra kunigai jėzuitai. Jisai pats, likęs našlys, įstojo į kunigų seminariją ir tapo taipgi kunigu.

Neseniai jauniausias jo sūnus turėjo primicijas. Prie altoriaus jam patarnavo abudu broliai ir patsai tėvas — visi kunigai.

Virve nuleido paskutiniam patarnavimui

Kanadoje, Ontario provincijoje vienas angliakasy buvo mirtinai sužeistas krintančios uolos 3,500 pėdų gilumoje ir nebuvo įmanoma jį iškelti. Tada virve buvo nuleistas kunigas prie jo, ten suteikė jam paskutinį patarnavimą ir prie jo išbuvo 14 valandų, kol nelaimingasis pasimirė.

JANIS KLIDZEJS

Mėlynosios Naktys

ROMANAS

VERTĖ A. LEITIKIS

(T E S I N Y S)

— Serga?! — Kalnietis paklausė ir staiga pajuto, kad jam darosi karšta, nes Andriaus nelaimė buvo ir jo nelaimė.

Greitu žingsniu ėjo į kiemą. Ten stovėjo Marytės motina.

— Sveika, Sališų mama!

— O sveikas, sveikas... Kaip tu čia pasitaikėi, Joneli?.. Na, mūsų Marytė guli. Tokia nelaimė ištiko vasaros metu... Neduok Dieve, neduok Dieve!.. Na, jau praėjo, geriau. Gavome išsiverkti ir Dievo prašyti... — Taip aš čia... važiavau pro šalį ir išgirdau, kad serga... — melavo Jonas.

— Na, tuojau eik į vidų. Ji džiaugsis... Ji neturi gu kuo pasikalbėti, nieko... Iš mokyklos dar nieko nėra buvę. Kitomis vasaromis buvo Rugažų Andrius... Tas dabar po tą Rygą... Ryga suėdė tą vaiką... Esąs visai praužęs. Geriaš, mušeika esąs ir einaš su visokiais ir visokiomis... tokius žodžius nuodėmė ištarti... Taip žmonės pasakoją. Na, eik pas Marytę. Bus patenkinta... —

Kalnietis sujaudintas, lyg nuo šalčio drebėdamas, darė duris. Troboje buvo apytamsu, iš karto nieko nebuvo galima matyti. Marytė iš lovos atsipė pirmoji:

— Jonai!.. Tu?! Kaip čia mane suradai? Ar tu no akis. žinojai?

— Taip... žinojau... todėl atvažiavau...

— Vai... koks tu geras... — mergaitė šnibžėdo, laikydama Jono ranką ir akys jai apsisarsojo.

— Kas su tavimi, Mariuk, atsitiko?

— Dabar jau nieko... Plaučiu uždegimas, Sušlapau lietuje. Sušlapusi ilgai vaikščiojau paupiu, ten prie Zilkracės, ir taip vieną naktį pajutau, kad man darosi karšta ir šalta. Tada prasidėjo... Dabar jau nieko... —

Mergaitė spindinčiom akim žiūrėjo į Joną, tarsi ko klausdama, bet neišdrįsdama.

— Sėskis... Ach, čia jau nėra kur sėstis!.. Na, atsisėsk ant lovos krašto. Taip, čia pat, prašau... —

Jonas atsisėdo ir staiga pajuto tokią kaip baimę, kaip tuštumą, buvo taip, kad neturėjo ko klausyti, nė pasakoti. Kaip pradėti apie Andrių?

Ilgiau negalėjo tylėti. Degė žodžius ir pintis tvar kydamas. Marytė serga, Andrius... Ką Andrius? Ar tai tiesa? Ne, ne!

Kaip iš akmens jam išsprudo žodžiai:

— Ar nuo Andriaus esi gavusi laiška?

Mergaitė sukando dantis, ir Jonas pats išsigando savo klausimo.

— Anksčiau taip, bet dabar jau senai ne, — Marytė sakė ir žiūrėjo į lubas, tarsi kokių tolių jieskoldama.

— Tau nėra rašęs, ji staiga klausė.

— Iėjo Marytės motina.

Kaip kibirkštis sprakšėjo Jono galvoje mintis ir, jis greit nutarė: mergaitė serga, teisybės negalima sakyti, reikia nudžiuginti, taip bus geriau.

Motina atnešė kažkokią žolelių arbatą, sustojo ir norėjo pasikalbėti. Marytė pasidarė nerami. Nekantryiai žaibavo akys ir šimtais klausimų žvelgė į Jo-

— Mamyte, jau esi pavargusi prie manęs sėdėdama. Eik į orą pasivaikščioti. Mes su Jonu pasikalbėsime... Jaučiuosi geriau, daug geriau. Esu jau visai sveika!

— Eik jau, avele...

— Žinoma, kad sveika! Netiki?

— Pagulėk, pagulėk... — motina išėjo.

Iš karto Jonas pradėjo pasakoti savo sugalvotą pasaką:

— Vakar gavau laišką. Ir tau jis rašęs. Jei laiškas negautas, tai dingęs kur nors pašte... Taip pasitaiko... Taip... Taip... —

Visa, kas apie Andrių pripasakota, yra tikras melas. Šias kalbas paleidę mūsų čia pat vyrų, todėl, kad jis nėjęs su jais gerti... Netikėk, netikėk, Mariuk! Viskas yra niekai! Žinai, kad mūsų Andrius ne toks!

Marytė nutvėrė Jono ranką ir džiaugsmas jos akyse didėjo su kiekvienu žodžiu, kurį jau akimis išskaitė iš Jono lūpų, ir jos veide pražydo rausvumas, koks pražysta kaskart, kai seila išsivaduoja iš šurpios nežinios.

— Po kokių dešimt dienų būsiu Rygoje ir matysiu Andrių. Iš tavęs pasidiekinu ir papasakosiu, ką tik norėsi.

— O, kaip gerai! — šnibžėdo mergaitė.

Ilgai, ilgai jie kalbėjo apie mokyklą, braidžiojo prisiminimų smilgomis, ir visa, kas praėjė, buvo gražu.

— Mamyte, esu sveika! — šaukė Marytė ir juokėsi.

— Pagulėk, pagulėk, nenuorama, — sudraudė motina, bet Jonas nusisuko į šalį ir nušiuostė asarą, kuri buvo nuriedėjusi per skruostą, ir šimtais visokių minčių buvo pas Andrių.

(Bus daugiau)

ŠIAURĖS VAKARUS

KELIONES ĮSPŪDŽIAI

A. VALIUSKIS, Badlands, N. Dak.

Pablyškusių mėlyną vandenį nuo Sv. Bonifacio ir Winnipigo į Mississippi plukdančią, Raudonosios vardu pavadintą, upę ties Fargo miestu pervažiavę, su ežeringąja Minesota atsiveikinę, lyg kitame pasaulyje atsiduriame. Derlingesnis upės slėnis greitai pasibaigia, kiek akis aprėpti pajėgia atsiveria Šiaurinės Dakotos vidurio lygumų prerijos, retai užtinkamo ežerėlio bei upeliškio pajvairinamos, palyginamai jaunų, švartų miestelių skystokai apgyventos. Nebeužtiksi čia pasigėrėjimo verty gausių galvijų bandų bei Iowos vešliųjų kukurūzų laukų. Nedaug laiko tereikia su sipažinti su pilkojo gamtovaizdžio biednokais regionais, todėl monotoniško nuobodulio išvengimui tenka vežimą greitesniam riedėjimui pajudinti.

Bismarckas — Šiaurės Dakotos sostinė

Kalvoms augstėjant vietovė akiai patrauklesnė darosi, modernus padangėn besistiebiantis valdžios įstaigų pastatas iš tolo už žvilgsnio užkliūva. Privazuojame Šiaurinės Dakotos sostinę. Spaluočių žmonių beveik nesimato, turbūt, tik vienas kitas pravažiuojantis pajvairina šio krašto gyventojų gausiai skirtingą vejdų rinkinį. Apie lietuvių gyvenimą šiose apylinkėse nepavyksta jokių pėdsakų užtikti. Gyventojų pagrindą su-

daro skandinavų kraštų ateiviai. Iš raudonosios grėsmės pabėgėlių bangos čia kuriasi keliolika mūsų kaimynų pabaltiečių šeimų.

Valstybname užėjusie gausiai sutelkę šios valstybės bei kaimyninių vietovių praeitį liečiančios medžiagos su ypatingai spalvingu indėnų skyrumi. Jame matome šiandinio Mandan kaimo indėnų protėvių ir Hidatsa giminės nuotalkingos praeities nuotraukas; Arikara, Assiniboin, Alogonquian ir Chipewa giminės baltąjį žmogų susitinkant; Blackfeet, Massasauca ir... Sakakwea, Shoshone indėnų giminės "moterį - paukštį", kuri 1805 m. Lewis ir Clark ekspedicijai nuo Missouri upės (Bismarck'as randasi ant šios upės kranto) nuvedė iki garsiojo Yellowstone sodo. Kodėl tomis pačiomis vietomis, tik jau meksfaltu ištinuotais plentais šiandien hepatraukti buvusiam dypkui?... Istorinėmis senienomis perpildytas, praeitimi dvelkiantis muzėjus ryškiau keliautojui nurodo kryptis, negu rėkiančiomis spalvomis išdabinti gazolinio bendrovių paplenčių žemėlapiai. Storų kišenių savininkai, neretai mažais žmogeliais pasilikdami, turėtų būti ypatingai dėkingi čia sunkias klajoklių dienas pergyvenusiems indėnų giminėms, jei šiandien Connecticut ar Floridos amerikonišiose vietovėse tiek daug benzino išperka...

Skerdyklos į vakarus

APSIDŽIAUGĖ...

(Atkelta iš 2 psl.)

klausytojams paaiškinti istorinės tiesos, kad tos žudynės buvo grynai politinio, o ne tikybinių pobūdžio, kad jos buvo su karalienės žinia ir pritarimu, kadangi ji manė tuo būdu pašalinti beįsigalinčius savo sūnaus priešininkus, kurių dauguma ir buvo gougenotai, naujos religinės konfesijos, Kalvino teorijų šalininkai.

Per keturis šimtus metų istorikai šitų žudynių nebėdė prikišti katalikų bažnyčiai kaip žudynių dėl skirtingos konfesijos. Žinomas faktas, kad lenkų karalius Boleslovas nužudė vyskupą, kuris neparorėjo laukti pasivėlavusio karaliaus ir pradėjo laikyti mišias, tačiau niekas nei katalikams-lenkams nei bažnyčiai nepriklauso: — "Žūrėkite, va kokie jūs katalikai!" Prieš keturis šimtus metų buvo kitokie laikai, kurie nesiderina su mūsų dabarties galvosena, nors juos galima suprasti, kad ir nepateisinimo tikslu.

Mano giliu įsitikinimu ir pačiam "Margučiu" būtų naudingesniau, kad jo pranešėjai laikytųsi savo tiesioginio uždavinio, ir nebandytų nemokėsiškai skaityti bei komentuoti istorinius įvykius, užgaulioti suplakdami su šv. Baltramiejaus vardu, kuris tikintiesiems yra visais požūriais brangus ir privalomai gerbtinas net ir tų, kurie dedasi esą laisvamaniais.

Kasdien sekdamas amerikiečių spaudą, aš niekad nepastebėjau, kad ji užgauliotų religinius bei konfesinius žmonių įsitikinimus. Ir kai ir mes šituo klausimui priausime iki tokio kultūrinio laipsnio, ateities kartos mūsų pasididžiuos.

Amerikos legionierius Milton Peters iš Alliance, O., dalyvauja Nežinomojo Kareivio pagerbime Arlingtono kapinėse

čia tokia gyvybė ten vis dėlto klesti: įvairios laukinės gėlės žydi per visą vasarą iki ankstyvo rudens; kadangi ir kiti medžiai auga upės teikiamos drėgmės dėka; bizonai, kalnų avys ir daugelis kitų lau-

kinių gyvulių išnyko, tačiau stirnos su antilopėmis dar dažnai sutinkamos. Įvairiausių mažųjų laukinių gyvulių blogiosios žemės medžiai auga upės teikiamos drėgmės dėka; bizonai, kalnų avys ir daugelis kitų lau-

ypatingai gerai suorganizuotą rės Pacifiko traukinio, per palyginus neilgą laiką tarp teisingams." Preritų šunų, kitaip pažeminėmis voverėmis vadinamų, miesto schemoje pavaizduotas jų urvinis butas rodo maisto ir vandens atsargų skyrių, pylimą nuo potvynio ir sargybos bokštą, išvietę, atsarginį ir gyvenamąjį kambarį. Taigi, atrodo, kad žmogaus naujai įsigytuose namuose nėra sveiko sąmojaus tempti svečius tualetu erdvės bei patogumų apžiūrėti, nes ir prerijų šuniukai panašius įrengimus turi nors ir be baltos sėdynės.

Visiškai prasmingai 68,500 uolynų bei šiurkščia žolele apaugusių smėlynų plotai paskirti Teodoro Roosevelt atminimui, jo vardu tautiniu sodu pavadinant. Beveik 25 metų amžiaus Teodoras pirmą kartą pastatė koją Šiaurinėje Dakotoje, 1883 m. rugsėjo 7 d. ankstybo rytme

čio tamsoje išlipdamas iš Šiaurės Pacifiko traukinio, per palyginus neilgą laiką tarp teisingams." Preritų šunų, kitaip pažeminėmis voverėmis vadinamų, miesto schemoje pavaizduotas jų urvinis butas rodo maisto ir vandens atsargų skyrių, pylimą nuo potvynio ir sargybos bokštą, išvietę, atsarginį ir gyvenamąjį kambarį. Taigi, atrodo, kad žmogaus naujai įsigytuose namuose nėra sveiko sąmojaus tempti svečius tualetu erdvės bei patogumų apžiūrėti, nes ir prerijų šuniukai panašius įrengimus turi nors ir be baltos sėdynės.

Dievas dažnai aplanko mus, tačiau dažnai mes nebūnamie. — Prancūzai.

Paciento pinigine proteguoja nesveikumą. — Vokiečiai.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU PRISTATOM
Visokių rūšių MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai. Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro šeštadienis iki 3 val. vakaro

Požeminė bazilika

Artėjant šimtmečio sukakčiai nuo Marijos apsišėikimo Liurde, ten skubotai baigiama bazilika po žeme. Joje tilps 20,000 žmonių. Jos pašventinimas įvyks kovo mėn. 25 d.

Jeigu baldų reik, pas Rudaitį tiesiai eik

Didžiulis pasirinkimas baldų, pečių, televizijos aparatų, šaldytuvų, kilmų skalbimo mašinų ir daug kitų prekių. Kainos žemiausios Chicagoj. Lengvos išmokėjimo sąlygos, net iki 3 metų.

- Svečių kambario baldai, Nylon, vilnos ar kitų medžiagų, geriausių Amerikos fabriku kaip Pulman, Karpen, Howard 2 dalių tik \$149.00
- Sofos miegojimui gražiausių spalvų tik 39.00
- Kilimai 9x12 vilnoniai, nylon nuo 39.00
- 3 dalių miegamieji, riešuto ąžuolo 149.00
- Šaldytuvai Frigidaire, Admiral 8 cub. pėdų 159.00
- Virimui porcelano pečiai nuo 89.00
- Skalbimui mašinos 9 svarų talpos 99.00
- Rašomieji stalai ąžuolo ar riešuto 29.00
- Knygų spintos su stiklo stumdomom durim 29.00
- Geso pečiai Siegler, Moores Quaker nuo 89.00

VISOS PREKĖS GARANTUOTOS KOKYBĖS

MAJOR FURNITURE, Inc.

3207 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-3207

Vedėjas E. RUDAITIS

Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad 9 — 9:30
Kitom dienom 9 — 6; Sekmadienais, uždaryta

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,

Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki \$10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

JONAS GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998
PATARLĖ SAKO: GERAS PATARIMAS
BRANGESNIS UŽ AUKŠĄ
Ateikite pasitarti su SPECIALISTU ir pažiūrėti TIKRŲ HI FI TELEVIJOS APARATŲ, 1958 m. spalvota TV, patefonai, radijai, HI FI vok. aparatai. Duodam išimokėtinai. Priimam senus. Taisom. Atidara kasdien iki 9 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekanciai.

ANTANAS VILIMAS

3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT

Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. Virginia 7-7097

Pradėkit Taupyti Šiandien. Turėsit Rytų!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad. ir Trečiad. 9 ryto iki 12 val.
Seštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v.

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJIAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SAŽINGAS PATARINAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WALbrook 5-9209

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Drauge".

Mes mokame Augstą Dividendą

MIDLAND PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6779
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

KANADOJE

Toronto, Ont.

Toronto tautinės tvirtovės — Lietuvių namų — penkmetis

Kas nežino, koks yra didelis stabdys visuomeninėje veikloje, kai reikia būti svetimų pastogių kampininkais. Tą opų reikia ju to ir Toronto lietuvių kolonija, ypač prasidėjus pokarinei imigracijai, kada į Torontą suplaukė 4 — 5,000 naujųjų ateivių. Plintant visuomeninei, kultūrinei ir ekonominei veiklai, dar tada nepraplėsta šv. Jono parapijos salė negalėjo patenkinti visų esančių ir naujai steigiamų organizacijų reikalavimų. Nevisada būdavo prieinama ir kitur, nors ir su augsta nuoma, patalpos organizacijų posėdžiams, susirinkimams, mišėjimams ir kitiems visuomeninio pobūdžio reikalams.

1950 m. birželio 20 d. organizacijų atstovų (LOKO) bendrame posėdyje išliko visuomeninių namų įsigijimo klausimas, kuris rado gyvą pritarimą ir buvo nutarta steigti namų įsigijimo fondą. Šiam reikalui buvo išrinkta ir laikinoji to fondo valdyba iš A. Kiršonio, J. Karkos ir J. Birsėno. Pastarajam iš Toronto išvykus, jo vieton įėjo Kl. Dalinda. Sudaryto fondo valdybos pirmasis atsiskaitymas iš visuomenę bei lietuvių organizacijų, kviečiant į talką šiam sumanymui paremti ir įsijungti į fondo vaju, nepaliko be atgarsio. Daugelis organizacijų fondo vaju talkininkauti pasyrė savo atstovus ir kartu pradėjo plaukti pasižadėjimai ir įmokėjimai grynais pinigais. Kuriam laikui grynais pinigais. Kuriam laikui grynais pinigais. Kuriam laikui grynais pinigais.

nių ir kultūrinių organizacijų.

Visos visuomeninės ir kultūrinės organizacijos Lietuvių namų patalpomis naudojasi nemokamai. Tokių patalpų nuoma būtų daugiau 4,000 dol. metams.

Iš namų eksploatacijos, kurios metinės pajamos yra tarp 15 — 17 tūkstančių dol., daromas eilinis namų remontas, papildomas inventorių, mokamos skolų ratos su palūkanomis ir išlaikomas dviejų asmenų administracijos personalas. Praėjusiais metais buvo pristatytas antras priestato augštas, ir visi namai pagrindiniai atremontuoti, kas atsiėjo daugiau 12,000 dol. Dabar namai turi apie 600 kvadratinį metrų naudojamų patalpų grindų plotą. Namai dar turi \$30,000 skolos, kuri ipotekiniai yra pervaista lietuvių bankeliui "Parama". Šėrininkų yra 510, jų tarpe 18 visuomeninių organizacijų su bendru kapitalu 20,500 dolerių. Vienas šėras — 25 dol. Iš gaunamo pelno kasmet šėrininkams priskaitoma 4% dividendu. Šiuo metu namai vertinami 75 — 80 tūkstančių dol.

1953 m. namų fondo funkcijas perėmė visuotiniame šėrininkų susirinkime išrinkta Lietuvių Namų Valdyba, kurią sudarė J. Strazdas, St. Banelis, O. Indrelienė, Kl. Dalinda, A. Kiršonis, J. Karka ir P. Budreika. Namų fondo ir valdybos sąstatai mažai kitėjo. Tik šiais metais vietoj Indrelienės įėjo F. Senkus ir anksčiau išėjusio Karbos vieton įėjo J. Simonavičius. Be to po dvi kadencijas valdyboje yra buvę A. Kuolas ir K. Kalendra. Visą penkmetį valdyboje pirmininkauja žinomas Toronto visuomenininkas J. Strazdas.

Hamilton, Ont.

Iš ateitininkų veiklos

Hamiltono ateitininkų kuopa po vasaros atostogų vėl pagyveno savo kultūrinį veikimą. Nuo rugsėjo 15 d. iki lapkričio 15 d. yra paskelbtas spaudos vaju. Ypatingas dėmesys bus atkreiptas į jaunimo spaudą — "Ateitį", "Eglutę" ir kt. Bus įsteigta naujų prenumeratorių, gvildenama spaudos reikšmė jaunimo tautiniam reikalui sustiprinti ir t.t.

Pertvarkoma vietos biblioteka

Hamiltono ateitininkai prieš keletą metų įsteigė kuopos vardu viešą biblioteką, kuria gali naudotis visų knygų, žurnalų ir laikraščių mėgėjai. Kol kas biblioteka turi apie 400 egz. knygų, be to daug žurnalų ir laikraščių komplektų. Turima po bažnyčia viena knygų spinta jau yra pilna, todėl greitai laikui bus padaryta kita spinta, kas leis biblioteką moderniška sutvarkyti ir ją žymiai išplėsti. Spaudos vaju metu numatoma rinkti iš vietos lietuvių kolonijos jau perskaitytas knygas, kurias galėtų būti panaudotos tų asmenių, kurie negali knygų nusipirkti, o mieliai jas skaito.

NUO UZSISENEJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse — Milwaukee, Wis., Gary, Ind., Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiskaitę Mooney order!

LEGULO, Department D. 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

Arkansas gubernatorius Orvil Faubus tariasi su kongreso nariu Brooks Hays dabar iškilusiais rasiniais reikalais Little Rock, Ark.

Trumpai

Hamiltono labai stengiamasi apjungti senuosius ir naujuosius ateivius, nes tarp jų susidariusi spraga yra visai nereikalinga. Net tie asmenys, kurie aiškiai simpatizavo komunistams, dabar jau yra gerokai persiorientavę. Daugelis jų priklauso naujų ateivių organizacijoms, ypačiai Hamiltono Lietuvių Namų Fondui, nes lietuvių namai be kultūrinės turėtų nemažai ir ekonominės reikšmės. Galia, kad LNF ruoštas senųjų ateivių pagerbimo vakaras davė 80 dol. nuostolių. Tai kaltas sutapimas, nes prieš akis buvo V. Kanados Lietuvių diena.

Advento metu Hamiltono ateitininkų kuopa ruošiasi gražiai paminėti a. a. arkivyskupą Jurgį Matulaitį, kurio kanonizacijos byla dabar vyksta. Bus pakviesti paskaitininkai ir jo kilnaus gyvenimo žinovai.

Rugsėjo 28 d. Westdale College salėje bus suvaizdintas K. Borūtos veikalas "Baltaragio malūnas". Veikalą scenai pritaikė žinoma rašytoja ir poetė Birutė Pukelevičiūtė. Vaidins Montrealio teatrų grupė; pastatymas — rež. Akstino. Pradžią — 7 val. vak. Visi hamiltoniečiai yra maloniai prašomi bilietus įsigyti iš anksto pas J. Pleinį, 87 Sanford Ave. S., tel. JA 9-51-29 ir Ant. Grajauskaitę, 113 Cannon Str., E. tel. JA 2-2698. Bilietų kainos — 2, 1,50 ir 1 dol. Moksleiviams — pusė kainos.

Gutkės pasaką "Melagėlis" ta pati vaidintojų grupė suvaizdins jaunimui rugs. 29 d. Bet šią pasaką mieliai žiūrėti ir seniems bei tėvai. Šis vaidinimas įvyks šv. Vladimiro salėje, 855 Barton Str. E. Bilietų kainos — 2, 1,50 ir 1 dol. Jaunimui ir vaikams — pusė kainos. Vaikai iki 5 metų įleidžiami nemokamai. Tad mieli hamiltoniečiai, nepamirškite nurodytų datų, įsigykite bilietus iš anksto ir, atsivėsdami savo vaikučius, suteikite jiems džiaugsmo! "Melagėlio" vaidinimo pradžia — 4 val. p. p.

Montrealio teatro grupė pakvietė ir abu minėtus vaidinimus ruošia Hamiltono ateitininkų kuopa, kuri pasižymi gyvu ir kultūringu veikimu vietos lietuvių kolonijoje.

Hamiltono LSK Kovas š. m. rugsėjo 14 d. paminėjo savo 8 metų sukaktuves. Ta proga įvyko puikus balius ir krepšinio rungtynės su Toronto ir Rochesterio sportininkais. Smulkiau — kitą kartą.

Trys lietuviškos — Teresė Verbickaitė, Rita Kemežytė ir Rūta Ivanauskaitė — baigė gail. seserų mokyklą Hamiltono ir pradėjo dirbti savo specialybėje. Visos jos yra katalikės ir puikios lietuviškos. Rūta Ivanauskaitė yra Kanadoje gimusi, bet puikiai kalba lietuviškai.

Monika ir Juozas Kanevai, seni hamiltoniečiai ateiviai, neseniai atšventė aukštinį savo vedybą jubilėjų. Šie du atkaklūs žemaičiai, kilę iš garsaus vysk. M. Valančiaus tėviškės — Salantų, — išauklėjo savo vaikus gerais lietuvišiais. Net ir vaikų vaikai šiandien dar dalyvauja

lietuviškame gyvenime. Juk 50 metų vedybinio gyvenimo laiko tarpis nėra jau toks trumpas, kad jį būtų galima praleisti nepaminėjus. Linkime jiems šviesios ateities.

Hamiltono Lietuvių Namų Fondas veikia jau antrus metus. Fondui vadovauja gabus vi suomenininkas Stasys Bakšys, pirmiau vadovavęs Tautos Fondui. Jau yra surinkta daug šėrų grynais pinigais. Lietuvių namai šiai judriai ir gyvai lietuvių kolonijai būtina yra reikalingi. Daug tūkstančių dolerių jau išmokėta kitataučiams už šalių nuomą lietuviškiems pa rengimams. Visa tai galėtų būti panaudota pačių lietuvių reikalams. Mes tikime, kad vis tik lietuvių namai bus pastatyti.

Kelios lietuvių įstaigos Hamiltone padeda savo tautiečiams pasiūti siuntinius Lietuvoje vargstantiems. Viena tokių sąžiningų ir gerai patarnaujančių įstaigų yra tikrų lietuvių Sakų rankose (314 Barton Str. E., telef. JA 9-9870). Ligšiol niekas dar nenusiskundė šios įmonės patarnavimu.

Rugsėjo 7 d. pradėtas mokslas lietuvių šeštadieninėje vysk. Valančiaus vardo mokykloje. Mokyklą veda mkt. J. Mikšys.

Apie 26,000 lietuvių, įskaitant senuosius ateivius, šiuo metu gyvena plačiojoje Kanadoje. Ligšiol didžiausia lietuvių kolonija buvo Montrealyje, Quebeco provincijoje, kuri yra katalikiška. Antroji diduma lietuvių kolonija šiuo metu yra Toronto. Čia labai daug lietuvių atvyksta iš Anglijos, Australijos ir Europos. Galia, čia nėra lietuvių surašymo ir nežinoma tikro lietuvių skaičiaus. Hamiltono lietuvių kolonija yra pravedusi tikslų lietuvių surašymą, nes čia mes žinome, kiek yra senųjų ir naujųjų

ateivių, kiek kas turi vaikų, namų ir automobilių.

Laiške iš Lietuvos rašoma, kad Sedoje, Mažeikių apskr., gyvenusi Alvyra Striaupaitė - Markauskienė, dabar turinti 107 m., iš savo namelio yra išvartyta ir dabar gyvena pas dukterį, 4 km nuo Sedos. Jos sūnus Simonas su šeima yra ištremtas Sibiran, o kitas — Benys — sakoma, gyvena Chicagoje, bet esąs būk tai ligoninėje. Ši senutė sekmadieniais dar nueina 4 km į bažnyčią, parsineša malkų ir pakūrena krosnį. Jos dukterė esanti už ją silpnesnė, nors jai tik 76 metai... Senutė esanti apleista ir iš niekur negauna jokios pagalbos. Tai tau ir aprūpinta senutė komunistinėj sistemoje!

Kl. Giedaugas

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO (Incorporated) EDVARDAS ULIS, sav. 4058 Archer Avenue Telefonas Virginia 7-2481

Duona ir įvairias skoningas bulקות kopa BRUNO'S KEPKLA 3339-41 S. Litaunica Ave. Tel. CLiffside 4-6376

MOVING BENTULIS atlieka įvairius perkrautumus bei pervežimus ir tolimų ir artimų atstumų. Tel. BISHOP 7-7075

PERKRAUSTAU BALDU Vietoje ir iš toliau K. EIDUKONIS 2313 W. 91st St., Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

Nuostabi knyga apie mūsų dienų antgamtybės prasišveržimo reiškinį

"VERKIANTI DIEVO MOTINA SYRAKŪZUOSE"

Kan. dr. Ottavio Musumeci'o

Veikalas gyvas pasakabėjimas, dokumentais ir iliustracijomis vaizduoja Marijos atvaizdą ašaromis. Sicilijos Syrakūzuose, kai per keturias dienas prieš dideles žiūrovų minias ir net mokslinės komisijos narių rankose yra verkęs žmogiškomis ašaromis. Čia rasime Pijaus XII mintis apie šį reiškinį, Sicilijos vyskupų pareiškimą, mokslinės komisijos ir kitų asmenų pasisakymus, o taip pat ir neįprastų pagįjamų aprašymus, kurių skaičius jau prašoka 10,000.

Si įdomi knyga šiuo metu Europoje tikinčiųjų ir net liberalų sluokniuose susilaukė tebetino pasisekimo, pvz., vokiečiai apėjo jau išleisti net dvi dideles laidas!

Knyga gausiai iliustruota ir kainuoja 2 dol. ir jeigu iš jos pardavimo susidarytų koks pelnas tai bus panaudotas naujosios marijonų stovybos - vienuolyno ir "Draugo" rūmų skolos sumažinti.

DRAUGAS 4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILLINOIS

ateivių, kiek kas turi vaikų, namų ir automobilių.

Laiške iš Lietuvos rašoma, kad Sedoje, Mažeikių apskr., gyvenusi Alvyra Striaupaitė - Markauskienė, dabar turinti 107 m., iš savo namelio yra išvartyta ir dabar gyvena pas dukterį, 4 km nuo Sedos. Jos sūnus Simonas su šeima yra ištremtas Sibiran, o kitas — Benys — sakoma, gyvena Chicagoje, bet esąs būk tai ligoninėje. Ši senutė sekmadieniais dar nueina 4 km į bažnyčią, parsineša malkų ir pakūrena krosnį. Jos dukterė esanti už ją silpnesnė, nors jai tik 76 metai... Senutė esanti apleista ir iš niekur negauna jokios pagalbos. Tai tau ir aprūpinta senutė komunistinėj sistemoje!

Kl. Giedaugas

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO (Incorporated) EDVARDAS ULIS, sav. 4058 Archer Avenue Telefonas Virginia 7-2481

Duona ir įvairias skoningas bulקות kopa BRUNO'S KEPKLA 3339-41 S. Litaunica Ave. Tel. CLiffside 4-6376

MOVING BENTULIS atlieka įvairius perkrautumus bei pervežimus ir tolimų ir artimų atstumų. Tel. BISHOP 7-7075

PERKRAUSTAU BALDU Vietoje ir iš toliau K. EIDUKONIS 2313 W. 91st St., Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

VIKTORO KOZICOS Lietuvišk. gazolino stotis ir auto talsymas Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys CALL-ME-MOTORS CO. 6769 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

ORAS DABAR ATSIĖS, GALITE ĮRENGTI NAUJĄ RHEEM LOWBOY ŽIEMINI AIR-CONDITIONER Jo vasarinis vėdintuvas taip pat teiks malonumą karštame ore. GAZU AR ALYVA

LEE'S AUTOMATIC HEATING Įsteigta prieš 20 m. 1626 S. Cicero Ave. Cicero, Ill. TOWnhall 3-6670 BISHop 2-3429 ANTANAS LIGUTIS, sav.

Skelbkitės "Drauge"!

Jau laikas užteiti į...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS ir pradėti planingai ir reguliariai taupyti!

- DIDELIUS NUOSIMČIUS MOKAME NUO 1905 M. SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00 JAU NUO 1935 M.

Mes visados esame pasiruošę Jums patarnauti. MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Chartered and Supervised by the United States Government JOHN J. KAZANAUSKAS, President 2202 WEST CERMAK ROAD Virginia 7-7747 CHICAGO 8, ILLINOIS

ATNAUJINAME NAMĄ!

DIDELIS PAVYZDŽIŲ PREKIŲ IŠPARDAVIMAS 40% NUOLAIDA LOVOMS, STALAMS, LEMPOMS, PARLOR SETAMS IR ŠIMTAM KITŲ PREKIŲ. Taip pat didelis pasirinkimas naujaujų ir moderniškiausių rakandų, TV, vėsintuvų, šaldytuvų, pečių, veidrodžių ir kt. F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE Co. 2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711 Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

1/2% PADIDINA DIVIDENDĄ!

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N 2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083 B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytajams patarnavimai nemokamai. Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Aprausta iki \$10,000. Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o sešt. nuo 9 iki vidurdienio.

LIETUVISKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Paleckis apie Vienuolį

A. a. Vienuolio-Zukausko laidotuvių metu, J. Paleckis tarė atsisveikinimo žodį, kurio daugumoje tebuvo bandoma įrodyti, kokio "gero komunisto" būta mirusiojo žymaus lietuvių rašytojo, Laimė dar, kad vienoje vietoje visdėlė ir Paleckis nebeišvengė paminėti vienos tiesos, būtent, kad Vienuolio būta tikrai didelio Lietuvos patrioto, labai mylėjusio savoją tėvynę. Tas tai tikrai yra neginijama tiesa. Net ir velionies kūryba aiškiai rodo, kad patys geriausi jo kūriniai tebuvo parašyti tik laisvės metais. Tačiau, pagaliau, turėjo pripažinti net ir raudonosios Lenkijos recenzentai, buv. meno dekados metu gausiai rašę apie lietuvių literatūrą.

Lietuvių "Life" žurnale

Plačiai skaitomame žurnale, kokių yra visiemis žinomas "Life", neseniai buvo malonu matyti "Campbell's" įvairių maisto produktų bendrovės skelbimą, per visą puslapį, kuris buvo papuoštas spalvota ir didele chieagietės Selmos Urbonas foto nuotrauka. Tekstas sakė, kad minėtoji moteris jų bendrovėje sėkmingai išstarnavusi 25 metus. Gaila tik, jog šalia nebuvo pažymėta jos lietuviška kilmė.

Gražūs vokai

Mūsų vilniečiai Kanadoje, vėl išleido naują laidą gana gražių, ir švariai atrodančių vokų, su Vilniaus krašto vaizdais. Žalsvame ar violetiniame fone matome Trakų pilį, šv. Petro ir Pavilo bažnyčią Vilniuje, Aušros Vartus. Kad ir kuklus, bet pakankamai vertingas mostas populiarizuojant lietuviškąjį Vilniaus kraštą svetimųjų tarpe, nes visi užrašai po vaizdeliais yra anglų kalba.

Reikia tikėtis, kad sekantis didesnis vilniečių darbas bus dr. A. Sapokos knygos "Vilnius Lietuvos gyvenime" išleidimas anglų kalba. Šiam darbiui jau seniai buvo pasiruošta, rinktos aukos ir jau galima būtų pradėti patį spausdinimą. Paskiausiai metu, kaip teko girdėti, yra iškilę tam tikrų nevisai numatytų klausimų, kurie turėtų būti išlyginti ir atsakyti prieš atduodant veikalą spaudon.

Mamutė ar tėtis kaltas?

Jauni, abu augštąjį mokslą baigę šiame krašte tėvai. Reikia, inteligentai, kilę iš gerai žinomų šeimų. Gaila tik, kad jų dviejų čia gimę vaikai nebeneri visi lietuviškai kalbėti. Mažamečiai pusę ar daugiau dienos praleidami prie televizijos ar kieme žaiddami su kaimynų vaikais, aišku, nelabai nori dar vargintis ir mokytis savo tėvų gimtąją kalbą. Padėtis nekokia. Tėvams nepatogu prieš gimines ar šiaip beužeinančius pažįstamus, kai su vaikais tenka kalbėtis angliškai. Motina tai pergyvena, net ir ašara nubraukia, gi tėvas, kaip teko girdėti, grižęs iš tarnybos, ant sofos sukritęs ar minkštasiuolin atsiveręs ir laikraštį skaitydamas, tik šypsosi iš to viso, bet nieko nesako ir ničnieko nedaro. Gaila

MISCELLANEOUS

SILDYMAS

A. Stančauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų garų ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsinčius (Air conditioners) ir atliekiančius skardos darbus. 1546 S. 49th Court, Cicero. Tel. Olympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro. Telefonas nuo 5 val. vakaro: Olympic 2-6752

LIET. APDRAUDOS AGENTŪRA

Visų rūšių apdraudos. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. Prieš darydami apdraudas kitur pasiteiraukite pas mus. JONAS KIRVATIS, WAIBROOK 5-5471

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka

Šis yra plačiausiai skaitomasis lietuvių dienraštis o skelbtimų kaina yra prielaima visiems.

tik, kad tokie naminiai, bet labai svarbūs reikalai, vien tik šypsenomis nepataisomi. Pas mus įprasta ir laikoma motinos pareiga skiepyti jaunąjį kartai meilę lietuviškiems reikalams ir seniausiai pasaulyje kalbai — lietuvių kalbai, bet, labai tenka abejoti, kad lietuviškasis supratimas nuo tos pareigos būtų atleides ir patį šeimos galvą — tėvą. Išėjvijos sąlygose tik abie-liai tėvų kooperavimas ir bendra talka gali teigiamai prisidėti prie pirmojo liuanistinio auklėjimo savo vaikučiuose.

Veržiasi kur uždrausta

Kažin kaip čia Jungtinėse Valstybėse yra, jog šiaip jau ramūs piliečiai, kartais žūtbut veržiasi pro uždarytas duris ir tiek, Taip yra su raud. Kinija, kurion taiks tosi patekti jau tikrai ne dešimtys, bet simtai. Ne tik paugaliai, kaip tie iš Maskvos festivalio, bet ir čia, Valstybėse, yra užtenkamai norinčių ir vis šaukiančių spaudoje, kodėl Valstybės Departamentas neleidžia vykty Kinijon. Bet, bekalbant dėl to uždraudimo valdines įstai gas, kažkodėl nesigirdi, kad kas nors veržtųsi aplankyti Lietu-va, kitas Pabaltijo valstybes? Juk ten vykty nerastų jokia amerikinė įstaiiga. Nebent tik sovietinė ambasada atsakytų nei giamai. Net ir tokia F.D.R. naš-lė, vykdamą sovietijon, buvo pap rašyta aplankyti ir Lietuvą, bet atsisakiusi, motyvuodama, girdi, jos vizitas galėtų pakenkti lietuviams. (?) Pažiūrėsimė, kokius įspūdžius iš Lietuvos at-siveis 15 Kanados raudonųjų lie-tuvių, kurie sovietinių įstaiigų pakviesti lankosi Maskvoje ir Lietuvoje.

Veržiasi kur uždrausta

Kažin kaip čia Jungtinėse Valstybėse yra, jog šiaip jau ramūs piliečiai, kartais žūtbut veržiasi pro uždarytas duris ir tiek, Taip yra su raud. Kinija, kurion taiks tosi patekti jau tikrai ne dešimtys, bet simtai. Ne tik paugaliai, kaip tie iš Maskvos festivalio, bet ir čia, Valstybėse, yra užtenkamai norinčių ir vis šaukiančių spaudoje, kodėl Valstybės Departamentas neleidžia vykty Kinijon. Bet, bekalbant dėl to uždraudimo valdines įstai gas, kažkodėl nesigirdi, kad kas nors veržtųsi aplankyti Lietu-va, kitas Pabaltijo valstybes? Juk ten vykty nerastų jokia amerikinė įstaiiga. Nebent tik sovietinė ambasada atsakytų nei giamai. Net ir tokia F.D.R. naš-lė, vykdamą sovietijon, buvo pap rašyta aplankyti ir Lietuvą, bet atsisakiusi, motyvuodama, girdi, jos vizitas galėtų pakenkti lietuviams. (?) Pažiūrėsimė, kokius įspūdžius iš Lietuvos at-siveis 15 Kanados raudonųjų lie-tuvių, kurie sovietinių įstaiigų pakviesti lankosi Maskvoje ir Lietuvoje.

Reikia tikėtis, kad sekantis didesnis vilniečių darbas bus dr. A. Sapokos knygos "Vilnius Lietuvos gyvenime" išleidimas anglų kalba. Šiam darbiui jau seniai buvo pasiruošta, rinktos aukos ir jau galima būtų pradėti patį spausdinimą. Paskiausiai metu, kaip teko girdėti, yra iškilę tam tikrų nevisai numatytų klausimų, kurie turėtų būti išlyginti ir atsakyti prieš atduodant veikalą spaudon.

Mamutė ar tėtis kaltas?

Jauni, abu augštąjį mokslą baigę šiame krašte tėvai. Reikia, inteligentai, kilę iš gerai žinomų šeimų. Gaila tik, kad jų dviejų čia gimę vaikai nebeneri visi lietuviškai kalbėti. Mažamečiai pusę ar daugiau dienos praleidami prie televizijos ar kieme žaiddami su kaimynų vaikais, aišku, nelabai nori dar vargintis ir mokytis savo tėvų gimtąją kalbą. Padėtis nekokia. Tėvams nepatogu prieš gimines ar šiaip beužeinančius pažįstamus, kai su vaikais tenka kalbėtis angliškai. Motina tai pergyvena, net ir ašara nubraukia, gi tėvas, kaip teko girdėti, grižęs iš tarnybos, ant sofos sukritęs ar minkštasiuolin atsiveręs ir laikraštį skaitydamas, tik šypsosi iš to viso, bet nieko nesako ir ničnieko nedaro. Gaila

MISCELLANEOUS

SILDYMAS

A. Stančauskas instaliuoja visų geriausių Amerikos firmų garų ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsinčius (Air conditioners) ir atliekiančius skardos darbus. 1546 S. 49th Court, Cicero. Tel. Olympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro. Telefonas nuo 5 val. vakaro: Olympic 2-6752

LIET. APDRAUDOS AGENTŪRA

Visų rūšių apdraudos. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. Prieš darydami apdraudas kitur pasiteiraukite pas mus. JONAS KIRVATIS, WAIBROOK 5-5471

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka

Šis yra plačiausiai skaitomasis lietuvių dienraštis o skelbtimų kaina yra prielaima visiems.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE

2 nauj. mūr. 5 k. po 3 m. \$19-22,800 1 a. 5 k., 11 a. 7 k., 2 kar. gar. \$17,500 Grocery krantuvė ir 3 kam. \$10,000 Yurime ir daugiau namų pasirinkimui Turpininkaujame BUTUS išnuomuoti S.A. AGINSKAS Real Estate 2439 W. 69 St. HE. 4-8292

Prieš perkami ar parduodami namus, biznesis, sklypas ar ūkius atlinkyte mus.

KUTRA-NORKUS REALTY REAL ESTATE-INSURANCE NOTARY PUBLIC

2405 W. 51 St. WAIBROOK 5-5030 PProspect 8-3579 (vak. ir sekm.)

Med. bung. 6 k. 3 m. garažas, pilnas rūšys, skl. 32 p., cent. šildymas. \$13,500. 4 m. namo n. d. bung. 6 kamb. platus sklypas — puikiai įrengtas. Mūr. 2 a. po 6 k. 3 mieg., šild. garų, alium. langai, nauj. garaž. \$24,000 Mūr. 2 a. po 6 k. cent. šild., sklyp. 31 pėdų, garažas \$25,000.

M. ŠIMKUS REAL ESTATE

4259 So. Maplewood Ave. Tel. Clarendon 4-7450; Res. Yards 7-3048

ISIGYKITE DABAR

IKVEPIMŲ KNYGA

Jurgio Gliuados

Raidžių Pasėliai

Si knyga, pasakodama kovos už spaudos laisvę žygius, yra įkvėpimų knyga, paskatinanti mus tvirtai laikyti lietuvišką žodį. Ji yra puiki dovana jaunimui. Lietuviškos Knygos Klubo leidinis, 311 psl., Broniaus Mūro viršelis, kaina \$3.00. Lietuviškos literatūros ugdymas yra visų susiprasusių lietuvių darbas. Užsakyms su pinigais siųskite: "DRAUGAS" 4545 W. 63rd Street CHICAGO 29, ILL.

KADA NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS

SOPRYCH REAL ESTATE 6407 S. Kedzie Ave. WAIBROOK 5-3216 AGENTAS ALEX KANAVERSKIS

SAV. PARDUODA NAUJĄ MŪR. MODERNIĄ ĮRENGTĄ NAMĄ

5 ir 4 k. 4423 S. Maplewood Ave. \$32,500. Kreiptis 4515 S. Rockwell St., 2-as aukštas. Tel. FR 6-3496, nuo 6 iki 10 v. v.

CICERO. MŪRINIS NAMAS.

6 kamb. Arti 50th ir 22 St. Garažas. Karštu oru apšild. Spintos virtuvėje. \$17,900. 1/3-dalį imokėti. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

MŪRINIS 4 butų namas 2 po 3 kamb. Pečiaine apšild. 2 auto. garažas. \$12,900; imokėti \$2,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038

BUILDING & REMODELING

STATYSIMĖ PAGAL UŽSAKYMĄ

NAUJUS NAMUS

• GARAZŪS • PILNAS REMONTAS

Mes parūpinsime finansavimą. Prityrę, "bonded", patikimi statybininkai. Matykite modelį adresu 5921 S. Narragansett Ave.

QUALITY BUILDERS

Tel. PProspect 6-0683 Kalbame lietuviškai

VIKTORAS SIMAITIS GENERAL CONTRACTOR

Stato rezidencinius ir komercinius namus, pasiūlo sklypus, rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skamb. vak.: VI 7-4229 Namy tel. Bishop 7-5346 1737 West 43rd Street

PROGOS — OPPORTUNITIES

Pardavimui VALGYKLA. Gausi klientūra, didelis lietuvių kolonija. Teirautis 2447 W. 69th St., arba Tel. Grovehill 6-9504 nuo 11 val. išskyrus sekmadienius.

Skelbkites "Drauge"!

REAL ESTATE

RETAS PIRKINYS UŽ \$25,000 Mūr. 2 aukštų; apacioj biznis ir 4 kamb. viršuje 6 kamb. butas. Karštu vandens apšildymas. Išsijį nekad nebūna vandens. Dvigubas mūr. garažas. Didelis pajamos. A. Riklatis. 6 KAMB. MŪR. REZIDENCJA 9 metu. 37 1/2 pėdų sklypas. Du biokai nuo Marquette parko. Šildymas gazu. 2 karų garažas. \$19,500. A. Katičius. - APIE \$6,000 IMOKETI Gražus, beveik naujas mūro namas su garažu. Gazo šildymas. Daug priedų. Arti mūsų ofiso. Savininkas turi greit, parduoti. Volodkovičius. Mūrinis, Brighton Parke, geram sto vyj. Šildymas karštu vandeniu-alyva. 2 auto garažas. Nepaprastas pirkiny už \$28,000. A. Sirtius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Visi telefonai: WAIBROOK 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojama turta per mano įstaiigą. Naudookitės mano teisingu patarimu.

E. KURŠIUS REAL ESTATE SALES REpublic 7-9400

GAGE PARKE

2-ju augstų mūr. 5 ir 6 k. su 3 k modern. įrengtu butu rūsy. 2 autom. mūr. garažas. Atsineškite, rankpinigius. Pilna kaina \$26,500.

KITUR: 2-ju augstų mūr. Ligoz store ir baras 1-me aukšte. 8 k. butas antrame aukšte. Apyl. 68-ta ir Ashland. Biznis veikiantis nuo 1913. Savininkas verčiasi kita profesija. Kaina už namą \$24,000.

2 augst. medinis 6 ir 3 kamb. Cottage. 50 pėdų sklypas su \$135.00 mėnesinių pajamų ir savininkui butas. Aluminium langai, garažas pilna kaina \$17,000.

Sv. Kryžiaus parapijoje 2 augst. medinis 2-4 kamb. gazo pečiu šildymas. Kaina \$13,900.

PASITEIRAUKITE mūsų namų garas ir įsitikinsite gerais pirkimais

VARPAS Real Estate Insurance Notary Public

5916 So. Western Ave. PProspect 8-2234 arba HE. 4-7085 Atdara kasdien nuo 9 iki 9 val., šeštadi. ir sekmadi. nuo 9 iki 5 v.

KADA NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS

SOPRYCH REAL ESTATE 6407 S. Kedzie Ave. WAIBROOK 5-3216 AGENTAS ALEX KANAVERSKIS

SAV. PARDUODA NAUJĄ MŪR. MODERNIĄ ĮRENGTĄ NAMĄ

5 ir 4 k. 4423 S. Maplewood Ave. \$32,500. Kreiptis 4515 S. Rockwell St., 2-as aukštas. Tel. FR 6-3496, nuo 6 iki 10 v. v.

CICERO. MŪRINIS NAMAS.

6 kamb. Arti 50th ir 22 St. Garažas. Karštu oru apšild. Spintos virtuvėje. \$17,900. 1/3-dalį imokėti. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

MŪRINIS 4 butų namas 2 po 3 kamb. Pečiaine apšild. 2 auto. garažas. \$12,900; imokėti \$2,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038

BUILDING & REMODELING

STATYSIMĖ PAGAL UŽSAKYMĄ

NAUJUS NAMUS

• GARAZŪS • PILNAS REMONTAS

Mes parūpinsime finansavimą. Prityrę, "bonded", patikimi statybininkai. Matykite modelį adresu 5921 S. Narragansett Ave.

QUALITY BUILDERS

Tel. PProspect 6-0683 Kalbame lietuviškai

VIKTORAS SIMAITIS GENERAL CONTRACTOR

Stato rezidencinius ir komercinius namus, pasiūlo sklypus, rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skamb. vak.: VI 7-4229 Namy tel. Bishop 7-5346 1737 West 43rd Street

PROGOS — OPPORTUNITIES

Pardavimui VALGYKLA. Gausi klientūra, didelis lietuvių kolonija. Teirautis 2447 W. 69th St., arba Tel. Grovehill 6-9504 nuo 11 val. išskyrus sekmadienius.

Skelbkites "Drauge"!

REAL ESTATE

Marquette ir Brighton parke Mūr. 2 pl. po 2 mieg. c. šild. — \$26,200 Mūr. 2 po 6, c. šild., gar. supingintai Mūr. 3 apt. krant., c. s. gar. — \$19,500 Med. katedž. 4 kb. s. šild. — \$14,900 Yra gerų maisto krautuvė, labai pig. Yra pigių ir peningų namų sąrašas

BUDRECKAS Realty

4081 Archer Ave., LA 3-3384

BRIGHTON PARKE:

Mūr.-med. 5 ir 6 kamb. Šildymas dujų pečiain, 50 p. sklypas, mažas imokėjimas, kaina tik \$12,500

Mūr. 4 butai: 3 po 3 ir 6 kamb., centr. alyva šildymas, 275 dol., pažai- j mēn. ir sav. 6 kamb. butas, gerai prižiūrėtas namas.

Mūr. 2 po 6, centr. šild. vienu metu butui 50 pėd. sklypas, netoli nuo mokyklų, kaina \$24,500.

GAGE PARKE:

Mūr. namas su krautuve ir 4 kamb. butu; automatinis šild. modernus butas, patus sklypas, žema žaina.

SV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE

Med. 6 butai po 5 kamb. su voniomis ir vandens šildytuvais, 240 paj. į mėnesį, namas gerai aptaisytas, kaina \$18,500.

SIMAITIS REALTY,

2737 W. 43rd St., CL 4-2390

MARQUETTE PARKE, mūrinis 3 metų senumo, 2 butai po 5 1/2 kamb. Išsias rūšys ir pastogė (attic). Radiat heat. Kiekvienam butui atskiras boileris. Dvigubai langai, 2 automob. mūrinis garažas. Namas tikrai puikiamame stovyje. Reikalinga pamatyti, kad įvertintumėt.

TAVERNA IR RESTAURANT, gerose vietoje. Duoda pajamų virš \$100.00 į dieną. Yra 5 kambarių butas, prie taverno, kuris apšildomas karštu vandeniu. Dar yra atskiras sklypas. Retai pasitaikanti progą įsigyti gerai išvystytą biznį.

Ant Western Ave. ir 44th Str. dvi krautuvės ir 5 kamb. butas (3 mieg.). Viskas moderniai įrengta, kaip bute taip ir krautuvėse. Apšildymas karštu vandeniu. Venetian užuolaidos, žieminiai aluminium langai ir steliai. Yra rūšys. Tikrai gera progą norinčiam pradėti nuosavą biznį. Savininkas parduoda nebrangiai, nes jau pasirengęs į kitą vietą.

Taip pat turime daugiau nuosavybių duodančių geras pajamas ir prekybinį namą.

Turime rimtų pirkėjų, todėl prašome turinčius parduoti namus krepštinis ir sekmadi. nuo 9 iki 5 v.

SHUKIS REALTY

6433 So. Pulaski St. Telef. LUdlow 5-5900

Brighton Parke arti mokyklos, mūrinis su rūsiu, šildymu ir pastoge, platus sklypas 2 po 6 k. Garažas. \$27,000.

1 vakarus nuo Brighton Parko modernus 8 m. mūrinis, 4 ir 3 k., įrengtas rūšys, Central. šild. garų. Garažas. Nupiginta iki \$23,300.

Gage Parke, švarus, 4 butų kampinis, mūrinis. Pajamų \$4,800. Pirmas geras pasiūlymas.

KITUR:

Mūrinis be šildymo. 5 butai ir taverna. Pajamų \$350 į mėn. Mažos išlaidos. Imokėti tik \$6,000.

Netoli Marquette Parko, modernus medinis — 2 po 6 k. ir 3 k. rūšys. \$16,000. Imokėti tik \$3,000.

VENTA

4077 So. Archer Ave. LAfayette 3-5881

Šioje nekilnojamo turto pardavimo įstaiigoje perkant ar parduodant, Jūs laukia greitas ir teisingas pataravimas.

NORVILA REAL ESTATE SALES

2600 W. 59th St. Tel. PProspect 8-5454

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ Western Springs, Ill.

St. Francis Xavier'as para. 5 k. mūr. ranch, 3 m. senumo, 2 mieg. k., pilnas rūšys, gazu apšild. "Overhead plumbing". Keramikos kokių vonia. "Built-in" elektrinė krosnis ir orkaitė. Atlie fan, garbaga disposal, spintos virtuvėje, alumininiai papuošimai, valgymui vieta virtuvėje. Dideli kamb., Sklypas 50x135. Židynas. Prašo \$27,000. Tel. CHEstnut 6-1942, susitarimui.

HELP WANTED — FEMALE

WE URGENTLY NEED GIRLS — WOMEN LIGHT ASSEMBLY WORK

Experience not necessary. — Will train 5 day week. — Good Pay. — Working conditions ar excellent. Permanent positions. — Many company benefits. Good transportation.

APPLY TODAY THE MUTER CO.

1255 SO. MICHIGAN SEE MRS. HILDEGARDE TRAVER

HELP WANTED — MEN

PIPE WELDERS TOP EXPERIENCED ONLY

Compressor Station, Doylestown, Ohio

Union job, 48 hours per week, double time for overtime over 40 hours. Uphill Welding \$3.54 per hour, "4 to 5 months duration". Must have Travel Card.

Call collect J. D. COX, Doylestown, Ohio Phone days: OLdfield 8-4481 — Nights OLdfield 8-3813

Skelbkites "Drauge"!

HELP WANTED — FEMALE

REIKALINGOS REGISTERED NURSES

Licensed Pract. NURSES

X-RAY TECHNICIAN

MEDICAL LIBRARIAN

PILNA AR DALINĄ LAIKĄ

Darbas įsų apylinkėje. Geras atlyginimas. 40 val. ar mažiau į sav. Maioni aplinka. Liberal Personal Policies. Group Insurance Privileges. Reikalinga skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai.

BALTIMORĖS ŽINIOS

DARBUS PRADEDANT

Nors šilimos dar pakanka, o prakaituoti tenka nedaug ką mažiau kaip vasarą, bet nuotaikos ir darbai suka rudenio. Štai rugsėjo 14 d. šeštadieninė mokykla Šv. Alfonso parapijos patalpose, klebonui prel. L. Mendelini sutikus, pirmą kartą praverė savo duris. Pamaldos Šv. Alfonso bažnyčioje, registracija — ir tiek pakako tai dienai. Sekantis šeštadienis — tikras darbas. Mokyklai šiais mokslo metais vadovaus Armonienė, kurią ligšiol žinojome ne kaip pedagogę, bet kaip pačią rūpestingiausią Balfo darbininkę Baltimoreje per metų eilę.

Parapinė mokykla jau anksčiau įsibėgėjo darbui. Jai paremti ruošiami pirmoji vakarieniškas mokslo metais spalio 6 d. 5 val. vak. Šv. Alfonso parapijos salėje. Ši vakarieniškas yra vienu pagrindinių parengimų, kurių pelnas skiriamas mokyklai, neskaitant parapičių sudėtų aukų parapijos mėtino laikymo proga, kurios taip pat visos yra skiriamos mokyklos išlaikymui.

Šalia vakarieniškas verta paminėti ir iškilmingus pietus, kurie ruošiami 70 metų sukakties progai pagerbti dr. Laskaukui, vienam veiklesniųjų Lietuvos visuomenininkų nepriklausomybės laikais, daug kentėjusiam nuo bolševikinio teroro pirmosios okupacijos metu. Pietūs įvyks sekmdienį, rugsėjo 29 d., lietuvių salėje.

Šių pietų išvakarėse, rugsėjo 28 d., šeštadienį, yra ruošiamas pasilinksminimas didžiojo lietuvių salėje. Šio pasilinksminimo rengėju yra LB Baltimore apylinkė. Pasilinksminimo tikslas yra ne vien šokiai, bet ir šokėjai. Tiksliau kalbant, tą dieną norima daugiau pabendrauti su mūsų tautinių šokių grupe, praėjusią vasarą dalyvavusia Chicago mieste ruoštojų tautinių šokių šventėj. Tą vakarą kaip tik turėsime progą pamatyti pačius naujausius šokius, kurių grupė čia niekad dar nėra šokusi, nes su jais pirmą kartą susidūrė tik Chicagoje. Taigi, šalia šokių, bufeto ir visokių kitokių pramatinčių, kurios paprastai tokiais progomis pasitaiko, baltimoriečiai dar kartą turės progą pabavoti su gražiai ir darniai dirbančia mūsų jaunimo grupe.

Kadangi šis pobūvis yra pats pirmutinis šį rudį rudenį, rengėjai laukia didelio skaičiaus dalyvių ir yra puikiai pasiruošę juos visus sutikti.

NAUJAS LAIKAS

Radio valandėlės laikas keičiamas sekmdieniams yra pakeistas. Ligšiol vedėjas Juškevičius ir Laskauską išgarsdavome pra-

bylant 12:30 val. popiet. Dėl stoty vykstančių programų pertvarkymų lietuvių radio pusvalandis perkeltas į 5 val. p. p. Taigi šiuo metu lietuviškoji radijo programa girdima sekmdieniais 5 val. popiet iš tos patalpos stoties ir ta pačia banga. Tačiau šis pakeitimas yra tik laikinasis. Prašome sekti radijo programą, ir pastovų laiką išgirsime po kelių savaičių iš pačių vedėjų.

TRUMPAI PASIZVALGIUS

— Inž. N. Karaša šią vasarą apėjo Baltimore, išvykdamas į Floridą kartu su ten persikėlusiuo j mone.

— Kęstutis Laskauskas savo šeimoje susilaukė naujo nario, trečiosios atžalos — dukrelės.

— Architektas Bučinskas baigia statyti gražioje vietoje savo naują vilą, kartu dirbdamas ir kitus privačius projektus.

— V. Banys ryžtingai savarankiškai kuriasi savo privačiame automobilių taisyso garaže, 2531 Frederick Ave.

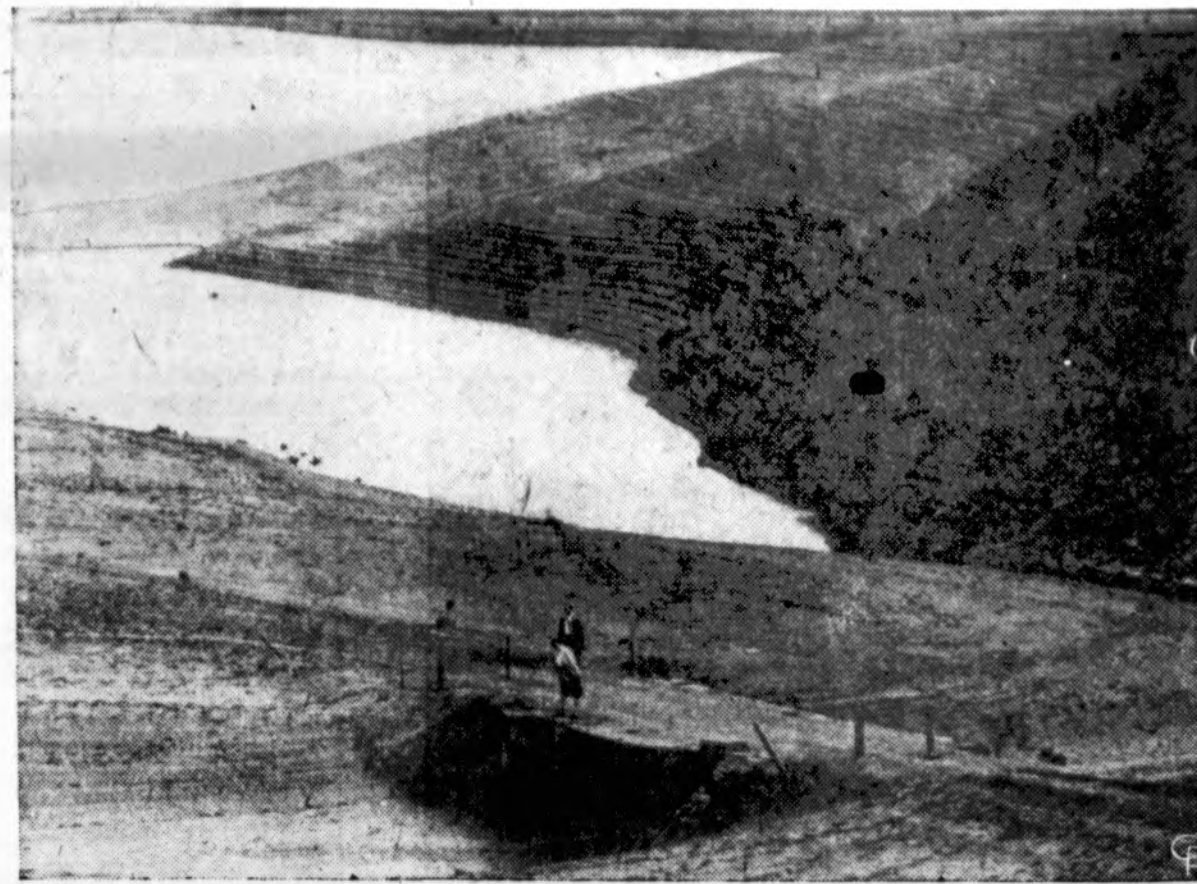
— Bradūnų ir Kazakevičių va sarvietėje praėjusią vasarą gražiai pasidžiaugė gana didelis būrys baltimoriečių. V. S.

IŠ ARTI IR TOLI ARGENTINOJE

— ARLB Temperley apylinkė atšventė 6 m. veiklos sukaktį. Rugsėjo 8 d. Buenos Aires Lietuvių klubo patalpose ARLB Temperley apylinkė paminėjo savo 6 metų veiklos sukaktį.

Susirinkimą, savo žodžiu apie dabartinę veiklą ir šventės programą, atidarė apylinkės pirm. V. Cibavičius. Po jo kalbėjo ALB Tarybos pirmininkas agr. S. Mi-

neninę dalį išpildė muz. E. Radionovas ir solistė P. Zavickė

Vokietijoje vyrai ir moterys mėgsta stebėti tiltą, kuris buvo padarytas vandens. Vanduo išgraužė žemę ir tuo būdu atsirado naturalus, ne dirbtas, tiltas (INS)

kelionis, duodamas eilę sugestijų dėl reikalo stiprinti bendruomeninę veiklą. Sekantis kalbėjo ARLB Tarybos vicepirmininkas Felipe Vaitkevičius, primindamas, kad Arg. Lietuvių Bendruomenės ribose gali ir turi sutipti ir įeiti visi lietuviai, nes Bendruomenė pirmą eilę rūpinasi lietuvių išlaikymu ir Lietuvos laisvės bylos kėlimu. Klystų visi tie, kurie mėgintų Bendruomenę panaudoti sroviniams reikalams. Prisiminimus iš Temperley Bendruomenės įsikūrimo papasakojo J. Stasiulevičius ir J. Bubnovas — savo laikų buvo vienas pirmininkas, antras — sekretorius. "Arg. Liet. Balso" red. K. Norkus skatino visus vadovautis savo veikloj tikra nuosirdžia ir plačia lietuviybės meile.

— Iškilmingai paminėta "Nemuno" draugijos 48 metų sukaktis. Berisso lietuvių savivaldinė ir kultūros draugija š. m. rugsėjo 24 d. savo patalpose, Montevideo 1578, Berisso, minėjo savo 48 metų sukaktį. Dalyvių gausumu ypatingai pasižymėjo "Lietuvių Centro" ir "Susivienijimo" delegacijos, atvykusios tam tikslui nusamdytais au-

— Pastaroji padainavo porą gražių ir nuotaikingų dalykelių.

Rengiant minėjimą, daug pasidarbavo prie užkandžių rengimo ir tortų gausumo p.p. Morikūnų ir Povilaičių šeimos, apylinkės valdybos nariai ir kiti lietuviai.

Temperley apylinkė, jos darbai ir pareigūnų valdybų dėka, kurioms uolomo netrūko nei pra eity, nei dabar, yra virtusi viena iš darbštesniųjų ir gyvesniųjų Bendruomenės veiklos židinių.

Atvykusieji buvo pavaišinti užkandžiais. Po to prasidėjęs minėjimo aktas buvo pradėtas minėtos draugijos sekretoriaus V. P. Cečio, kuris trumpais žodžiais pabrėžė 48-sios metinės sukakties svarbą. Vėliau sekė sveikinimų kalbos, kurias pasakė "Susivienijimo" pirm. p. J. Ascila. "Mindaugo" atstovas J. Stočkūnas, "A. L. Balso" rektorius K. Norkus ir "Lietuvių Centro" sekretorius A. Ruplėnas. Užbaigus žodyje "Nemuno" dr-jos pirmininkas P. Ivoškevičius perskaitė raštu gautus "Laiko" ir "Vycių" klubo sveikinimus, padėkodamas šios sukakties dalyviams. Vėliau buvo

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausias gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų. 2143 West 63rd Street. Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0834

suvaiddinta ispanų kalboje 3 veiksmų komedija "Los Apuros de una Nina Bien". Suvaiddinta buvo gerai. Vaidinime dalyvavo šie vaidintojai: L. N. Mažuolytė, A. Berontaitė, B. Berontaitė, V. Streičys, K. S. Kvedaras ir V. Trubila. Puikų vaidintojų pasirodymą, susirinkusieji palydėjo ilgai trunkančiomis katutėmis. Šokiai, grojant orkestrui, užsiėmė iki 4 val. ryto. "Lietuvių Centro" ir "Susivienijimo" delegacijos pasibaigus šokiais ir palydėtos gausiais plojimais išvyko į Buenos Aires.

— Inž. St. Babronis, ALOST sekretorius ir Argentinos Lietuvos skautų vadovas, rugsėjo 24 d. darbovietėje apsinuodijęs cianūru, yra paguldytas Avellanados poliklinikoje II augštas. 6-tas kambarys. Šiuo metu daromi įvairūs tyrimai ir pritaikomas atitinkamas gydymas. Pasakutiniu laiku ligonis jaučiasi geriau.

— Ožio bijok iš priešakio, arklio iš užpakalio, o žmogaus iš visų pusių. — Rusai.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO

3914 West 111th Street
Tel — Cedarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

JOHN F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Ave.
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIGDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau Jūsų namų

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GROvehill 6-2345 arba
Townhall 3-2108, 3-2109

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

Mes turime koplyčias visoje Chicago ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Lafayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2814 W. 23rd PLACE VIRginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLYmpic 2-5245 ir Townhall 8-9687

PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTUVES

A. A.

PETRAS STIRBIS, SR.

Jau sukako penkiolika metų, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvelį — Petrą Stirbį, Sr. Netekome savo mylimo rugsėjo 25 d., 1942 metais. A. a. Petras Stirbis paėjo iš Lietuvos, Raseinių apskr., Naumiesčio parapijos. Paliko dideliamė nulūdime: žmoną Agotą (po tėvais Tamašauskaitė); 2 sūnus — Petrą ir marčią Bernice ir Aleksandrą ir marčią Anna; 3 dukteris — Josephine Baliūnas ir žentą Vincentą, Marię Panavas, ir Anna Lovenson ir žentą Herry; 5 anūkes ir 3 anūkus; broj kun. S. Yunkerj iš Springfield, Ill.; pusbroj Petrą Zemguli ir jo šeimą. Nors laikas tęsiasi, mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai gailėstingasis Dievas suteikia jam amžiną atilį. Mes, atmindami tą jo liūdną prasišalinimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias, už jo sielą treč. rugs. 25 d. Gimimo Panelės šv. par. bažnyčioje 7-tą val. ryte ir kitas šv. Mišias tą pačią dieną šv. Vincento par. bažnyčioje, Springfield, Ill. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu pasimelsti už a. a. Petro sielą. Nulūde: žmona, sūnūs, marčios, dukterys, žentai, anūkes, anūkai, brėčlis, ir kiti giminės.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

BARBORA MARKŪNAS

Jau vienri metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną ir motiną. Netekome savo mylimos 1956 m., rugs. mėn 25 d. Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailėstingasis Dievas suteikia jai amžiną ramybę. Už jos sielą mes užprašėme gedulingas šv. Mišias rugs. mėn. 25 dieną 7 val. ryto. Švenč. P. M. Gimimo parapijos bažnyčioje. Maloniai kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus šiose pamaldose dalyvauti ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Barburos sielą. Nulūde: Vyras, dukterys, žentai ir anūkai.

A. A.

JULIJA PELEKSA (Jurgielaitė)

Gyveno 8841 S. Paulina St. Daug metų gyveno Town of Lake apylinkėje. Mirė rugs. 19 d., 1957 m., 83, 25 val. vak., sulaukus pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kilo iš Tau-raigės apskr., Žigaičių kaimo. Amerikoje išgyveno 50 m. Pasiliko dideliamė nulūdime dukte Darata Kikilas, žentas Aleksandras, anūkas Aleksandras, sūnus Jonas, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Trečtininkų Draug. ir L.R.K.S. 85 kp. Kūnas pašarvotas koplyčioje 1646 W. 46th St. Laidotuvės įvyks pirmad. rugsėjo 23 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: dukte, sūnus, žentas ir anūkas. Tel. YArds 7-1138.

A. A.

JIEVA NAVURCKAS (po tėvais Galeckaitė)

Gyveno 1504 S. 49th Ave. Cicero, Ill. Mirė rugs. 22, 1957, 5:50 val. ryto, sulaukus 66 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Pajevonių parap. Amerikoje išgyveno 50 m. Pasiliko dideliamė nulūdime dukte Ona Stano, žentas Juozapas, anūka Georgia, sūnus Teofilis, marti Mildred, anūkas Michal, dukte Konstancija Vitkus ir žentas Kazimieras, anūke Carrol Ann, dukte Angela Burchett, žentas Maxnard, brolis Petras Galeckas (Brazilijoje), daug brolio ir sesers vaikų Brazilijoje ir Lietuvoje. Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Ave, Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks ketvirtad., rugsėjo 26, iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūde: Dukterys, sūnus, žentai ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Alfred Vance, Tel. OL 2-5245.

Didžios tragedijos sukrestiemis, Lietuvos Operos Solistui, Dramaturgui, Poetui, S. SANTVARUI, jo žmonai ir giminėms, netekus vienintėlio sūnaus, Algimantėlio, kurį negailėstinga mirtis atėmė jų džiaugsmą ir paguodą. Gilią nevisiems suprantamą užuojautą sako: **Aktorius Brinka su šeima**

UŽ GERESNĮ PASAULĮ

Knyga įdomi, kaip jaunimui, taip ir suaugusiems. 136 pusl.

Paruošė **KUN. PRANAS DAUKNYS, M.I.C.**

Atspausdinta Londone 1957 met. ir dabar jau gausama "Drauge" 4545 West 63rd Str., Chicago 29 Ill. Kaina \$1.50

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS

JOHN W. PACHANKIS (PATOH), Vice-President

6819 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-3745

Gražiausių Paminklų Pasirinkime

kaip Tik ir Rastie Pas Mus!

Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.

Atidara kaadlon ir sekmdieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINŲ DIENOJE! JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITĖ KAININŲ DIENOJE.

Pirkite Apsaugos Bonus

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

CHICAGOJE

Pienių paroda

Spalio 9—15 dienomis Chicagoje organizuojama Tarptautinė Pienių paroda. Ta proga prisimenama, kad pirmosios karvės į JAV buvo atgabentos į pirmą britų sodą Virginijoje. Parodoje bus išstatyta visokių veislių gyvuliai iš JAV ir Kanados. Bus renkama JAV Pienių princesė. Bus taipgi ir rodeo bei kita programa.

Naujas sąjūdis

Chicagoje, su vyskupijos centro pritarimu, įsisteigė Pijaus XII draugija, kuri stengsis įgyvendinti idėjas, paskelbtas popiežiaus enciklikose apie Mistinį Kristaus kūną, apie liturginį gyvenimą, apie religinę muziką. Draugijos moderatoriumi patvirtintas kun. J. Killgallon.

Naujas mauzolėjus

Danguis Karalienės kapinėse, ties Roosevelt ir Wolf kelių sankryža, Hinsdale, Ill. pastatytas naujas mauzolėjus, kurį sekmadienį pašventino kard. Stritch. Mauzolėjus yra dviejų aukštų, normanų gotikos stiliaus. Iš lauko yra papuostas Plymoutho granitu ir smiltakmeniu. Buvo statomas dvejus su puse metų. Mauzolėjus viduje yra koplyčia, kur gali tilpti 150 žmonių ir čia bus laikomos laidotuvių pamaldos. Mauzolėjus vidus išpuoštas marmoru ir medžio lentelėmis. Pirmame aukšte yra keletas mažesnių koplyčių. Mirusieji bus laidojami kriptose, įtaisytose galerijose, koridoriuose ir alkovose. Pastate yra daug vitražų.

Toks katalikų mauzolėjus yra pirmas Illinois valstybėje. Visose JAV-se tėra tik devyni tokie katalikų mauzolėjai.

Buvusių alkoholikų rekolekcijos

Notre Dame rekolekcijų namuose (prie Notre Dame universiteto, Indianoje) rugs. 27—29 d. Anonymous Alcoholics organizacijos nariai turės uždaras rekolekcijas. Visos vietos jau užimtos.

Rekolekcijos vyrams ir žmonoms

Spalio 18—20 d., savaitgalį, Notre Dame rekolekcijų namuose (prie to pat vardo universiteto, Indianoje) bus uždaros rekolekcijos vyrams ir žmonoms. Visos vietos jau užimtos. Sekančiame po to savaitgalį (spalio 25—27 d.) ir vėliau bus rekolekcijos vyrams ir žmonoms. Jose dar yra vietų. Galima įsiregistruoti telefonu: Notre Dame, Indiana — CE 4-9906, arba Chicagoje pas W. J. Maloney, kambarys 1911, name 231 So. La Salle Str. (Čia telefonas CE — 6-2464).

Šv. Kazimiero Seserų Vieniūnų Rėmėjų centro susirinkimas

Kiemo spalio 20 d. nebus, kada turėtų būti tas susirinkimas, nes tada įvyks "bingo". "bunko" ir kiti žaidimai. Tai įvyks Marijos Augšt. mokyklos patalpose. Pradžia — 2.30 val. po pietų (ne 8.30 val. p.p. kaip buvo anksčiau skelbta).

Irena ir Eugenijus Vilka

o taip pat jų dukros Gražina ir Alma džiaugiasi sulaukę naujo šeimos nario — Vytenio-Petro. Nemažiau džiaugiasi ir Vytenio seneliai — Petras ir Elena Starevičiai ir Kazys ir Frida Vilka. Inž. Eug. Vilkas steigia naują skyrių vienoje didelėje metalo virinimo mašinų kompanijoje, o be to, jis yra skautų vadovų ir akademikų skautų, -čių laikraščio "Mūsų Vytis" vyriausiu redaktorium.

Kazimieras Bauža arba jo vaikų prašomi kreiptis pas J. Šukulą

gyvenantį 1327 S. 49 Ave., Cicero 50, Ill. Čia bus galima gauti tikrų žinių apie savą giminaučius Lietuvoje.

Smoky, 6 m. amžiaus prancūzų veislės šunelis (Chicagoje), dabar jau, pritaikius jam akinius, galės matyti. (INS)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

Dalia-Marija Keblikaitė, duktė Prano ir Kunigundo Keblikų, rugsėjo mėn. 1 d. įstojo į Marijos Nekalto Prasidėjimo Vieniūnų Putname, Conn.

Šiluvos Marijos dieną — rugsėjo 8, kun. A. Paulauskas priėmė įvilktinių įžadus. Kartu įstojo ir Elenutė-Nijolė Masaitytė ir tą dieną abi pradėjo postulantės-bandydmo laiką.

PJT ir Lietuvos delegacijos

PJT pirmininkų telegrama Tarptautinėms Unijos konferencijoms pirmininkui. PJT pirmininkas dr. V. Masens ir Lietuvos delegacijos PJT pirmininkas V. Sidzikauskas rugsėjo 13 d. pasiuntė Londone prasidėjusios Tarptautinės Unijos 46-tos konferencijos pirmininkui šokią telegramą:

"Maloniai prašome paskelbdinti konferencijai šokią pareiškimą: "Mes griežtai protestuojame prieš lietuvių kilmės sovietinio agento Justo Paleckio smėitų prieš vengrų tautą ir prieš Vakarų Tarptautinės Unijos 46-tos konferencijos atidarymą pasėdyje Londone. Jo tvirtinimai yra visiškai priešingi pavergtųjų Europos tautų tikriesiems jausmams. Praėjusį rudenį šios tautos savo so-

lidarumą vengrų laisvės kovotojams įrodė masinėmis demonstracijomis. Kad sovietinis pavojus nėra pasaka, kaip kad tvirtina Paleckis, o pasaulio taikai grėsiantį žiauri realybė, to geriausias įrodymas yra tebetrunkas Rytų ir Vakarų Europos valstybių pavergimas ir Sovietų Sąjungos atsisakymas atitraukti savo kariuomenę bei leisti pavergtosioms tautom laisvus rinkimus. Mes taip pat protestuojame prieš sovietinę praktiką savo marionetes tarptautinėse konferencijose naudoti savo imperialistiniais tikslams. Lietuva, kaip kad ir kitos pavergtosios Europos valstybės, neturi pačios tautos laisvai rinkto parlamento. Okupanto — Sovietų Sąjungos — prievarta lietuviams dalyvauti sufabrikuotose "rinkimuose" ir būti išrinktiems į sufabrikuotus Sovietų Sąjungos "parlamentus" yra okupacinės galybės teisės ir pareigos nustatančios Hagos konvencijos laužymas. Galų gale mes pagarbiamai pateikiame savo abejojimus, kad vargu parlamentario idėjai pasitarnaujama, suteikiant Jūsų garbingos organizacijos estradą agentams — tams, kurios tikslas sunaikinti visur iš tautos valios kilusias vyriausybes".

Advokatų pamaldos

Sv. Raimundo katedroje, Joliete, rugsėjo 29 d. 10 val. bus advokatų ir teisėjų bei kitų teisininkų pamaldos, į kurias rinksis teisininkai iš plačių aplinkų. Pamokslą sakys pr. Burke.

Priestatas benamiams

Katalikų labdaros įstaiga St. Joseph's Home for Friendless, 739 E. 35 str., Chicagoje, gražiai auga ir jau užbaigė naują priestatą, kainavusį ketvirtą milijono dolerių. Tą priestatą rugs. 25 d. pašventins kard. Stritch. Toji įstaiga skubos atsitikimais prigludžia benamius vaikus. Šventinimo iškilnėse pažadėjo dalyvauti ir miesto mēras Daley. Tą dieną galės šią įstaigą visi, kas tik nori, aplankyti ir apžiūrėti.

Kovos su gaisrais savaitė

Chicago's ugniagesiai spalio 6—12 dienomis skelbia kovos su gaisrais savaitę. Toms dienoms galima iš ugniagesių pasikviesti paskaitininkų ir filmų rodytojų, kurie paaiškins, kaip geriausiai apsisaugoti nuo gaisrų.

Brangsta pragyvenimas

Rugpjūčio mėnesį, palyginus su liepos mėnesiu, Chicagoje pragyvenimas pabrango dešimtadaliu procentu. Palyginus su 1956 m. rugpjūčio mėn. pragyvenimas pabrangęs 2.9%.

Lietuviai organizuoja mokyklą amerikiečiams

Laikraštis "The New World" įsidėjo paveikslą, kaip prakasami pamatai pirmajai katalikų mokyklai Kendall apskrityje. Ta mokykla bus prie šv. Marijos parapijos Plano, Ill. Parapija ne lietuvių, bet jai vadovauja tėvai marijonai, dabar joje klebonauja tėv. J. Savukynas. Mokytojai pakviestos šv. Kazimiero seserys. Laikraštis idėtam paveiksle matosi pamatų prakasimo iškilnėse tėv. Staniukynas, mot. Teofilė, sesuo Evangelista, sesuo Emma.

Bokso turnyras

Katalikų sporto organizacija CYO Chicagoje pradėjo savo bokso turnyrą. Gruodžio 10 d. bus paskutinės rungtynės geriausiai pasirodžiusių šešiolikos boksininkų, iš kurių bus išrinkta čempionai.

Elektr. inž. Alg. Grigaitis, pranešimu iš Brooklyno, N. Y., pakeitė tarnybą — iš laivyno perėjo aviacijon.

Waterbury buvo labai gražiai atšvesti pirmą kartą Amerikos žemėje ALRK Federacijos ruošiami Šiluvos Marijos garbei atlaidai — maldų diena ir Šiluvos Marijos šventė. Iškilnės buvo pradėtos procesija; dalyvavo 18 organizacijų atstovai. Buvo nešamos Lietuvos ir Amerikos vėliavos. Pirmą kartą iškilnėse dalyvavo Amerikos vėliava, kurią šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. J. Valantiejus Vasario 16 d. proga gavo dovanų iš JAV kongreso po jo paties ta proga atkaltėtosios invokacijos.

Maldininkų buvo prisirinkusi pilna erdvi bažnyčia. Mišias atlikė už Lietuvą kun. W. A. Vichas, asistuojamas kunigū A. Karaliaus ir P. Sabulio, o įspūdingą pamokslą pasakė kun. K. Butkus, OFM. Pabaigai buvo su giedoti Lietuvos ir Amerikos himnai. Iškilnės gražiai aprašė amerikiečių spauda.

Agnes Gilienė, gyvendama prie lietuvių parapijos Los Angeles mieste, energingai prisideda prie gerų darbų. Neseniai Lietuvių dienos proga ji išplatino 50 knygučių ir buvo apdovanota kaip pasižymėjusi. Agnes Gilienė yra uoli lietuviškų -katalikiškų įstaigų ir mūsų spaudos rėmėja.

Algimanto Vlado Čereko ir Danutės Točilauskaitės sužadėtuvių įvyko Stamford, Conn. mieste, kur gyvena jaunoji tėvai Nikodemus ir Janė Čereka. Vaisės įvyko Genovese Staak House-Shippen Ave., didžiulėje salėje, kur dalyvavo apie 150 svečių. Jaunieji buvo pasveikinti kun. St. Valiūšaičio ir gausiai apdovantoti susirinkusių jaunojo Algimanto giminių, draugų ir pažįstamų. Jaunieji žada apsigyventi Chicagoje, netoli Danutės tėvų — Valerijos ir Eduardo.

Wingdale, New York, Jonas Švarplaitis neseniai atšventė savo 25 metų jungtinių sukaktį. Ta proga įvyko vestuvės dukters Irenos-Gražinos su W. G. Hample. Jie visi gyvena ūkyje ir patenkinti, nes, atvažiavus į JAV su gausia šeima, buvo sunku gauti butas, todėl nutarė įsikurti žemės ūkyje. Jonas su žmona darbo nebijojo, nes patys buvo stambūs ūkininkai Sintautų apylinkėje, Ežeriukų kaime, o priauganti karta padėjo dirbti vasaros metu, nes visi buvo mokiniai. J. Švarplaitis vedė metų buvo šaulių būrio vadu Sintautuose, Šakių apskrityje, kuris dabar valdo didelę bandą galvijų ir kitų gyvūnų.

KOLUMBIJOJ

Kolumbijos dienraštis "El Columbiano", išėjęs Medelline, patalpino nuotrauką su didžiuliu antgalviu apie solistės Aldonos Stempuzienės atvykimą į Kolum pranėsta, dainininkė Kolumbiją gastroluoti. Kaip jau buvo je yra susirgusi.

DIDŽ. BRITANIJOJE

Kun. A. Kazlauskas sukaktis. Rugsėjo 24 d. Londone lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios

LIETUVISKI ATVIRUKAI ĮVAIRIOMS PROGOMS

"Drauge" galima gauti NAUJŲ GRAŽIŲ LIETUVISKŲ ATVIRUKŲ. Atvirukai yra kelių spalvų ir atspausinti rankomis silik skreen būdu. VARDADIENIO, GIMTADIENIO, PADEKOS, UŽUOJAUTOS, VESTUVIŲ, SVEIKINTAMŲ MOTINOS DIENOJE, VESTUVIŲ SUKAKTUVIŲ SVEIKINTAMŲ IR PADEKA UŽ UŽUOJAUTĄ. 10 ATVIRUKŲ SU VOKAIS \$1.00.

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS" 4545 West 63rd Street, Chicago 29, Ill. Platintojams duodama nuolaida

KAS KĄ IR KUR

Namų savininkų susirinkimas. Šio mėnesio 26 d. 8 val. vakare parapijos svetainėje įvyks Marquette Parko namų savininkų mėnesinis susirinkimas. Pagalduotina, kad į šį susirinkimą kuodau gausia namų savininkų atsilankytų. Dalyvaukite visi, kurie priklausome, o kurie nepriklausote, ateiškite ir prisirašykite.

Namų savininkai, būkime organizuoti, nes to reikalauja mūsų kolonijos garbė ir mūsų pačių gerovė. Ateinantį lapkričio mėnesį yra rengiama namų savininkų pramoga. Tai šiame susirinkime išgirsime komisijos raportą, pagalvosime, pasitarsime, kad mūsų parengimas būtų skaitlingesnis ir geriau pavyktų.

A. J. 2-bilis

Sportininkas iš Lietuvos. D. Britanijos — Sov. Sąjungos lengvosios atletikos varžybose, kurios įvyko rugpjūčio 23-24 d. White City stadione Londone, lietuvis Jonas Pipynė bėgo dviejų distancijų varžybose. 1500 metrų bėgime J. Pipynė laimėjo antrąją vietą, tą distanciją nubėgęs per 3 min. 46,7 sek. (jo rekordas Maskvos festivalyje buvo 3 min. 41,3 sek.). Pirmuoju atbėgo anglas K. Wood — 3 min. 44,6 sek. ir trečiuoju — rusas F. Sokolov. Varžybos buvo rodomos per BBC televiziją, kurios pranešėjas J. Pipynę pristatė kaip "latvių iš sporto klubo Žalgiris". 800 metrų bėgime J. Pipynė atbėgo ketvirtuoju.

AUSTRALIJOJ

Adelaidės Moterų sekcijos suruoštas metinis balius buvo vienas geriausių šios rūšies parangimų Adelaidėje. Į jį atsilankė ir šokantis jaunas, ir pasėdėti linkęs senimas ir visi kiti, kurie nori jaukiai ir kultūringai pasilinksinti.

Tenka pasidžiaugti puikia programa. Girdėjome solistes prolias Gučiuvienę, Vasiliauskienę ir p-lę Uknevičiūtę, kurioms akomponavo Mrs. Oldham. Solistės padainavo po kelias nuotaikingas dainas, o p. Gučiuvienė ir p-lę Uknevičiūtė dar ir duetu "Plaukia sau laivelis".

"šešios kryptys". Pereitų metų lapkričio mėn. Sydnejuje susiformavo pabaltiečių dailininkų grupė, žinoma "šešios kryp-

ty" vardu. Ji pastoviai rengia diskusijų vakarus, savaitgalių škiecavimo išvykas ir gamtą ir t.t. Šitoki organizuoti dailininkų susitikimai esti kiekvieną mėnesį. Grupę sudaro: lietuviai tapytojai Jurgis Bistrickas, Jurgis Mikševičius ir grafikas Henrikas Salkauskas; estai — skulptorius Edgar Aavik ir tapytojas August Molder; latviai — akvarelistas Uldis Abolins ir tapytojas Dzems Krivis.

Mokykla sėkmingai veikia. Šiais mokslo metais Geelonge mokosi per 30 vaikų. Mokykloje dirba mokyklos vedėja K. Normantiene, tautinių šokių pamoko P. Davalga. Plastinių šokių bei įvairiems mokyklos parengimams daro energijos ir sumanumo parodo jaunoji mokytoja Jūratė Normantaitė. Mokykla gražiai pasirodė Motinos dieną švenčiant ir kitomis progomis. Mokyklos tėvų komiteta sudaro: pirm. P. Šlitteris, nariai p. Bungalardas ir p. Saldukiene.

Kiekvieną kartą mes šį tą išmokstame atidarydami knygą. — Kiniečiai.

Lithuanian dictionary. Angliškai lietuviškas — Lietuviškai angliskasis žodynas. Parašytas H. H. Fewtrese ir T. Geriko. 333 psl. Kietasis viršelis. Kaina \$4.50. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

SVARBUS PRANEŠIMAS DRAUGO SKAITYTOJAMS

Stengdamiesi prieinamiausiomis sąlygomis teikti gausiausias informacijas lietuviams, mes per daugiau kaip septynetą metų laikėme prenumeratorus kaina tą pačią, nors keliais atvejais kilo ir popieriaus, ir dažų, ir mašinų, ir darbo kaina. Priėjo momentas, kada net pati didžiausioji amerikiečių spauda turėjo pakelti savo prenumeratą. Visų spaudos dalykų pabrangimas verčia ir DRAUGO pakeisti kainą: nuo 1957 m. rugsėjo 16 d. už atskirą DRAUGO numerį teks mokėti po 7 centus, o už šeštadienių numerius (tada DRAUGAS būna dvigubo didumo, su kultūriniais priedu)—po 10 cent.

Metinė DRAUGO prenumerata dabar bus tokia: Chicagoje ir Ciceroje — \$12.00, kitose J.A.V. vietose bei Kanadoje — \$10.00 ir užsienyje — \$12.00.

Tačiau visiems DRAUGO skaitytojams, kurie mokės iki š. m. spalio mėn. 1 d. už šių ar ateinančių metų prenumeratas, bus galima mokėti dar seną kainą. Nuo š. m. spalio 1 d. visi prenumeratai prateisimai bei nauji užsakymai bus priimami tik pagal naujas kainas. Malonu mums atkreipti miltelių skaitytojų dėmesį, kad MŪSŲ DIENRAŠTIS, NORŠ BŪDAMAS DIDŽIAUSIASIS IS LIETUVISKŲ PERIODINIŲ LEIDINIŲ, PASILIEKA PIGIAUSIAS NET IR PALYGINUS SU KITŲ TAUTŲ DIENRAŠČIAIS. P.v. vokiečių dienraščio JAV-se metinė prenumerata yra \$21.00, lenkų — \$16.00, vengrų — \$15.00, čekų \$15.00; latvių net savaitraščio prenumerata daug didesnė kaip mūsų dienraščio.

Jau 40 metų, kaip DRAUGAS savo iš visur peustingai renkamomis informacijomis tarnauja didžiulei lietuvių skaitytojų šeimai, įvairiai talkindamas mūsų organizacijoms. DRAUGO šėdantis priedas, su moterų, mokytojų, juokų skyriaus ir gausia medžiaga iš literatūros, mokslo, meno sričių — yra plačiausiai skaitomas ir gražiai iliustruojamas. DRAUGAS ir toliau pasiryžęs stengtis kuo geriausiai patarnauti skaitytojams bei teiktinti jų pageldivimus. Nežiūrint šio visuotinio kainų pasikeitimo, mums malonu konstatuoti, kad DRAUGAS PASILIEKA DIDŽIAUSIASIS IR PIGIAUSIASIS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS. Tokį jį pavyko sukurti dėka visos didžiosios skaitytojų šeimos prielankumo, kurio tikimės ir toliau, ir už tai dėkojame.

DRAUGO Administracija

KAS TIK TURI GERĄ SKONI, VISKĄ PERKA PAS LIEPONI!

Prekės be brokų, kainos žemiausias Chicagoje, išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai, Televizijos, šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti.

Moderniškiausia lietuvių baldų prekyba Chicagoje LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC. 3222-24-26 So. Halsted St. Victory 2-4226 Atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9:30, kitom dienom 9—6, sekmadieniais uždaryta.